

# Sociološka analiza turističkih destinacija sjeverozapadne Hrvatske

---

Trušćec, Marijana

Master's thesis / Specijalistički diplomski stručni

2022

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **Polytechnic of Međimurje in Čakovec / Međimursko veleučilište u Čakovcu**

Permanent link / Trajna poveznica: <https://um.nsk.hr/um:nbn:hr:110:514992>

Rights / Prava: [In copyright](#) / [Zaštićeno autorskim pravom.](#)

Download date / Datum preuzimanja: **2024-12-30**



Repository / Repozitorij:

[Polytechnic of Međimurje in Čakovec Repository -  
Polytechnic of Međimurje Undergraduate and  
Graduate Theses Repository](#)



MEĐIMURSKO VELEUČILIŠTE U ČAKOVCU

SPECIJALISTIČKI DIPLOMSKI STRUČNI STUDIJ MENADŽMENT  
TURIZMA I SPORTA

Marijana Trušćec

**Sociološka analiza turističkih destinacija sjeverozapadne  
Hrvatske**

DIPLOMSKI RAD

Čakovec, rujan 2022.

MEĐIMURSKO VELEUČILIŠTE U ČAKOVCU

SPECIJALISTIČKI DIPLOMSKI STRUČNI STUDIJ MENADŽMENT  
TURIZMA I SPORTA

Marijana Trušćec

**Sociološka analiza turističkih destinacija sjeverozapadne  
Hrvatske**  
**Sociological analysis of the tourist destination of  
northwestern Croatia**

DIPLOMSKI RAD

Mentorica:  
Irena Popović, prof. pred.

Čakovec, rujan 2022.

**MEDIMURSKO VELEUČILIŠTE U ČAKOVCU**  
**POVJERENSTVO ZA DIPLOMSKI ISPIT**

Čakovec, 1. veljače 2022.

država: **Republika Hrvatska**  
Predmet: **Sociologija sporta**  
Grana: **5.05.03 posebne sociologije**

**DIPLOMSKI ZADATAK br. 2021-MTSD-I-56**

Pristupnik: **Marijana Trušćec (0313017415)**  
Studij: **Izvanredni specijalistički diplomski studij Menadžment turizma i sporta**

Zadatak: **Sociološka analiza turističkih destinacija sjeverozapadne Hrvatske**

**Opis zadatka:**

U radu će se opisati turističke destinacije sjeverozapadne Hrvatske, koje turističke destinacije turisti mogu posjetiti na tom području. Kakav sociološki utjecaj to područje ima na posjetitelje. U istraživačkom dijelu rada provodit će se anketa u kojoj će ispitanici ispunjavati pitanja vezana uz turističke destinacije sjeverozapadne Hrvatske poput koliko često putuju u to područje, kakav utisak ima to područje na njih kao posjetitelje te ostala pitanja.

Zadatak uručen pristupniku: 1. veljače 2022.  
Rok za predaju rada: 20. rujna 2022.

Mentor:

Irena Popović

Irena Popović, prof. pred.

Predsjednik povjerenstva za  
diplomski ispit:

\_\_\_\_\_

## **ZAHVALA**

Zahvaljujem mentorici Ireni Popović, prof. pred. na prilici koju mi je pružila. Zahvaljujem joj na strpljenju, vremenu i svim savjetima koje mi je udijelila.

Zahvaljujem roditeljima i prijateljima na podršci kroz cijelo studiranje.

Marijana Trušćec

## ***Sažetak***

Razvitkom turizma svjetska ekonomija drastično je počela rasti, brže se krenuo razvijati život ljudi i tehnologija koja olakšava ljudski život. Iz nekadašnjeg kratkog, opuštenog i jednostavnog turističkog putovanja, turistička putovanja postala su duža, kompleksnija i masovnija. Na turizam uvelike utječu situacije u svijetu. Zadnjih nekoliko godina veliki utjecaj ima trenutna pandemija Covid-19 koja je uvelike promijenila svakodnevni život. Kako je pandemija utjecala na hrvatski turizam može se vidjeti u nastavku rada. U radu je opisan geografski smještaj sjeverozapadne Hrvatske te odabrane turističke regije koje se nalaze na tom području. Od svake turističke regije opisane su tri turističke destinacije koje imaju značaj za tu regiju. Osim turističkih destinacija opisane su i manifestacije koje se održavaju u tim destinacijama. Nakon teorijskog pregleda tematike, potrebno je i s praktične strane prikazati rad. Provedeno je anketno istraživanje na uzorku od 404 ispitanika. Rezultati istraživanja dokazali su jednu glavnu i dvije pomoćne hipoteze. Rezultati istraživanja i hipoteze pomogle bi u napretku turističkih destinacija sjeverozapadne Hrvatske.

***Ključne riječi:*** *sociološka analiza, turizam, turistička destinacija, sjeverozapad, Hrvatska*

## SADRŽAJ

Sažetak.....	5
1. UVOD .....	8
2. OPĆENITO O TURIZMU .....	10
2.1. Povijest i razvitak turizma.....	10
2.2. Vrste turizma .....	10
2.3. Turizam u Hrvatskoj.....	11
3. GEOGRAFSKI SMJEŠTAJ SJEVEROZAPADNE HRVATSKE .....	13
3.1. Karakteristike sjeverozapadne Hrvatske .....	13
4. OPIS TURISTIČKIH DESTINACIJA I TURISTIČKIH LOKALITETA SJEVEROZAPADNE HRVATSKE.....	14
4.1. Međimurje .....	14
4.1.1. Mađerkin breg .....	15
4.1.2. Terme Sveti Martin .....	16
4.1.3. Stari grad Zrinskih, Čakovec .....	17
4.2. Varaždin i okolica .....	18
4.2.1. Stari grad Varaždin.....	19
4.2.2. Varaždinske Toplice.....	20
4.2.3. Trakošćan .....	21
4.3. Podravina i Prigorje.....	22
4.3.1. Stari grad Veliki Kalnik.....	23
4.3.2. Hlebine .....	24
4.3.3. Đurđevački pijesci.....	25
4.4. Zagotje .....	26
4.4.1. Svetište u Mariji Bistrici.....	27
4.4.2. Muzej krapinskih neandertalaca .....	28
4.4.3. Dvor Veliki Tabor .....	29
5. ISTRAŽIVANJE .....	30
5.1. Metodologija istraživanja.....	30
5.2. Hipoteze .....	30
5.3. Rezultati istraživanja .....	31
6. TESTIRANJE HIPOTEZA .....	37
7. ZAKLJUČAK .....	41
POPIS LITERATURE .....	43

POPIS PRILOGA.....	45
Anketni upitnik.....	46



## 1. UVOD

Pojavom turizma svijet se počeo drastično ekonomski razvijati. Ono što je krenulo iz ideje pojedinaca s vremenom je postala svakodnevica sve većeg broja ljudi. Danas je turizam postao masovna industrija u čije poslovanje su uključeni svi poslovi, usluge i ostali proizvodi kako bi se nesmetano ispunjavale turističke potrebe. Na samom početku turizam se počeo razvijati uz termalna lječilišta, a zatim se lagano počeo razvijati uz morskobalu. Zbog sve veće masovnosti izazvane razvojem turizma, sve više turista odabire kontinent i istraživanje unutrašnjosti.

Prvi dio diplomskog rada odnosi se na definiranje pojma turizma i kako se turizam razvijao kroz povijest te koje sve vrste turizma postoje. Osim teorijskog pregleda pojma *turizam*, s praktične strane prikazane su tablice u kojima se može vidjeti turistički promet Hrvatske kroz godine, od 1980. do srpnja 2022. godine. Najupečatljiviji podaci u tablicama su oni za vrijeme Domovinskog rata i za vrijeme pandemije Covid-19. Nakon pada dolaznosti turista potreban je duži vremenski period kako bi se ostvarile brojke veće od onih koje su bile prije pada.

U drugom dijelu rada geografski se smještaju odabrane turističke regije koje se u trećem dijelu detaljnije opisuju. Detaljnije su opisani turistički lokaliteti sjeverozapadne Hrvatske, a odabrane turističke regije su Međimurje, Varaždin i okolica, Podravina i Prigorje te na kraju Zagorje. Odabrani turistički lokaliteti su Mađerkin breg, Terme Sveti Martin i Stari grad Zrinskih Čakovec u Međimurju. Za regiju Varaždina i okolice odabrani su lokaliteti Stari grad Varaždin, Varaždinske Toplice i bajkovit Trakošćan. Za Podravinu i Prigorje izdvojeni su Stari grad Veliki Kalnik, Hlebine i Đurđevački pijesci. Na kraju, za Zagorje u izobilju bisera odabrani su Svetište u Mariji Bistrici, Muzej krapinskih neandertalaca i dvor Veliki Tabor. Navedeni turistički lokaliteti odabrani su jer se često mogu čuti njihovi nazivi, ali zapravo mali broj ljudi ih posjećuje. Osim toga, svaki navedeni turistički lokalitet karakterističan je za turističku regiju u kojoj se nalazi te najbolje dočarava život, prirodu i običaje tog kraja.

Naposljetku, potrebno je teorijsku stranu potkrijepiti istraživanjem koje se provodilo anketnim upitnikom dostupnim u digitalnom i fizičkom obliku. Istraživanje se provodilo kroz dva mjeseca, a svi dobiveni rezultati dostupni su u daljnjem dijelu rada.

Problem kojim se bavi ovaj rad je slaba posjećenost spomenutih turističkih destinacija sjeverozapadne Hrvatske, a predmet istraživanja su uzroci slabe posjećenosti spomenutih područja.

Cilj istraživanja je mogućnost postojanja uzroka slabe posjećenosti. Postavljena je jedna glavna i dvije pomoćne hipoteze koje će se nakon istraživanja testirati te će se pokazati točno ili pogrešno postavljene, a pomoću njih točnije će se riješiti problematika rada. Testiranje hipoteza zaokružiti će cijelo istraživanje i dati sliku preferencija ispitanika i iz rezultata testiranja otkriti će se ono što bi bilo konkurentno na turističkom tržištu. Rezultati istraživanja pokazat će zašto su slabo posjećeni turistički lokaliteti sjeverozapadne Hrvatske, a ujedno će rezultati pokazati i što bi trebalo promijeniti i unaprijediti da bi turistička ponuda sjeverozapadne Hrvatske privukla što veći broj turista.

Tema do sada nije bila istraživana, što je jedan od razloga odabira ove teme za diplomski rad. Osim spomenutog razloga, tema je uzeta za pisanje diplomskog rada radi buđenja svijesti o turističkim mogućnostima sjeverozapada Hrvatske. Turizam u Hrvatskoj ne bi se trebao oslanjati samo na more i ostale obalne turističke destinacije, nego bi se trebalo okrenuti na razvitak kontinentalnog turizma. Razvitkom kontinentalnog turizma turisti bi cijele godine posjećivali Hrvatsku tako da ekonomija ne bi ovisila samo o ljetnoj sezoni. Osim pokretanja kontinentalnog turizma i dodatnih sadržaja, pokrenuo bi se i razvoj mjesta, gradova i sela u kojima se nalaze neistražene kulturne i prirodne ljepote.

## 2. OPĆENITO O TURIZMU

Turizam se u današnje vrijeme smatra jednim od najbitnijih pokretača društveno-ekonomskog razvoja na globalnoj razini. Unatoč problemima koji se s vremenom događaju, poput prirodnih katastrofa, pandemije, terorizma, turizam je jedan od najvećih i najbržih rastućih ekonomskih sila u svijetu. Turizmom se smatraju sva putovanja izvan prebivališta u kojem se turist bavi nekom rekreacijom, odmorom ili ugodom, a to putovanje je vremenski ograničeno. Da bi pratili koliko i kako se turizam razvija, važnu ulogu imaju turisti. Turisti su osobe koje odlaze na putovanje izvan svog domicila, na ne duže od godinu dana, a na putovanje odlazi radi zabave, odmora rekreacije i sličnih motiva. (<https://www.enciklopedija.hr/Natuknica.aspx?ID=62763#poglavlje77201>, 15.6.2022.)

### 2.1. Povijest i razvitak turizma

Turizam je nastao razvojem industrijske revolucije. Međutim, i ranije su postojala putovanja koja se danas smatraju turističkim. U prošlosti ljudi su putovali na sportske igre, hodočašća, viteške turnire, istraživačka te edukativna putovanja. Razvitkom željeznice, parobroda, gradova i cesta omogućen je razvitak i turističkih potencijala. U kratkom vremenskom razdoblju turizam je postao fenomen na globalnoj razini. Promatrajući broj sudionika može se reći da je turizam najmasovnija pojava u svjetskim relacijama (Gržinić, 2019).

### 2.2. Vrste turizma

Vrste turizma se dijele prema trajanju boravka turista, stupnju mobilnosti, dobi turista, načinu organizacije putovanja, prema vremenskom i prostornom obuhvatu te ostale vrste turizma. (<https://www.enciklopedija.hr/Natuknica.aspx?ID=62763#poglavlje77200>, 15.6.2022.)

U praksi se najčešće turizam dijeli na masovni i održivi. U masovnom turizmu je prisutan veliki broj turista, paket-aranžmani putničkih agencija, turoperatora i putovanje je organizirano. S druge strane, održivi turizam je kada su motivi turista u fokusu, turistička ponuda je u ravnoteži s okruženjem te se turistu nude alternativni sadržaji. (<https://www.enciklopedija.hr/Natuknica.aspx?ID=62763#poglavlje77200>, 15. 6. 2022.)

Kada se turistička ponuda više orijentira na zadovoljavanje potreba turista, tada se stvaraju specifični oblici turizma. Specifični oblici turizma prirodnog karaktera su zdravstveni, sportski, nautički, ekoturizam i ostali. Specifični oblici društvenog karaktera

podrazumijevaju kongresni, kulturni, gastronomski, vjerski i druge vrste turizma. (<https://www.enciklopedija.hr/Natuknica.aspx?ID=62763#poglavlje77200>, 15. 6. 2022.)

### 2.3. Turizam u Hrvatskoj

Povijest razvoja hrvatskog turizma kreće u 19. stoljeću, a veže se uz Opatiju i otok Hvar. Nakon toga dolazi do prvih organiziranih paušalnih putovanja koje organiziraju braća Mihanović u svojoj putničkoj agenciji Putnik. Nakon toga se pojavljuju prvi hoteli, a tada se turizam veže za lječilišta u kontinentalnom dijelu, a tek početkom 20. stoljeća za obalni dio (Pirjevac, Kesar, 2002).

Nakon prvog svjetskog rata turizam u Hrvatskoj počinje naglo rasti. Izgrađuju se dodatni objekti za razonodu turista. Drugi svjetski rat zaustavlja rast turizma, ali nakon završetka rata kreću se graditi kampovi koji do tada nisu bili prisutni. Turizam u usponu naglo je zaustavio Domovinski rat. Nakon 1995. godine hrvatski turizam polako se počinje buditi, ali potrebno je mnogo vremena i ulaganja da bi se hrvatski turizam vratio na onu razinu na kojoj je bilo prije 1995. Hrvatska u prošlosti, kao i danas nije prepoznata kao turistička destinacija sa širokom lepezom sadržaja ponude i kvaliteti infrastrukture. Iz *Tablice 1* vidljiv je razvitak turizma u Hrvatskoj po broju turističkih dolazaka i noćenja (Gržinić, 2019.).

Tablica 1 Dolasci turista od 1980. godine do 2015. godine (u 000)

<b>Turistički dolasci</b>			
Godina	Ukupno	Domaći	Strani
<b>1980.</b>	<b>7.929</b>	<b>3.922</b>	<b>4.007</b>
1985.	10.125	4.569	5.556
1990.	8.497	3.477	5.020
<b>1995.</b>	<b>2.438</b>	<b>1.113</b>	<b>1.324</b>
2000.	7.136	1.305	5.831
<b>2015.</b>	<b>14.343</b>	<b>1.660</b>	<b>12.683</b>
<b>Turistička noćenja</b>			
<b>1980.</b>	<b>53.600</b>	<b>23.475</b>	<b>30.125</b>
1985.	67.665	26.619	41.046
1990.	52.523	18.474	31.049
<b>1995.</b>	<b>12.885</b>	<b>4.370</b>	<b>8.515</b>
2010.	56.416	5.424	50.992
<b>2015.</b>	<b>71.605</b>	<b>5.743</b>	<b>65.863</b>

Izvor: Gržinić, J. (2019). UVOD U TURIZAM-povijest, razvoj, perspektive, Pula, Sveučilišta Jurja Dobrile u Puli, str. 46.

Trend rasta dolazaka i noćenja turista nastavlja se kroz godine koje slijede nakon 2015. U *Tablici 2* mogu se vidjeti statistički podatci koji se odnose na dolazak stranih i domaćih turista te na noćenja istih. U *Tablici 2* lako se može uočiti 2020. godina koja se uvelike razlikuje od godina prije. Pandemija Covid-19 uvelike je utjecala na život cijelog svijeta, gospodarstvo, ekonomiju, industriju pa tako nije ni turizam prošao bez posljedica. Zbog zatvaranja granica, karantena, mogućnosti zaraze i ostalih zabrana turisti su manje putovali, što je uvelike negativno utjecalo na turizam općenito, ali i posebno na hrvatski turizam. Hrvatska ekonomija je znatno osjetila manjak turista 2020. godine zato što se hrvatsko gospodarstvo temelji na turizmu. Nakon ključne 2020. godine može se vidjeti da se ostvaruje veći broj turističkih dolazaka i noćenja, no ne onom brzinom i količinom kao što se ostvarivalo u godinama koje su prethodile pandemiji.

Tablica 2 Statistički podatci turističkog prometa od 2016. do srpnja 2022. godine

<b>Turistički dolasci</b>			
<b>Godina</b>	<b>Ukupno</b>	<b>Domaći</b>	<b>Strani</b>
2016.	16.351.164	1.867.853	14.483.311
2017.	18.487.004	2.032.262	16.454.742
2018.	19.719.329	2.224.094	17.495.235
2019.	20.691.621	2.424.455	18.267.166
2020.	7.761.717	1.651.188	6.110.529
2021.	13.781.396	2.329.363	11.452.033
do srpnja 2022.	10.408.690	1.527.690	8.881.000
<b>Turistička noćenja</b>			
2016.	91.459.263	10.691.006	80.768.257
2017.	102.028.675	12.233.192	89.795.483
2018.	106.056.638	12.847.886	93.203.752
2019.	108.643.554	13.830.741	94.812.813
2020.	54.394.810	11.332.673	43.062.137
2021.	84.129.295	12.272.830	71.856.465
do srpnja 2022.	54.536.329	6.582.216	47.954.113

Izvor : Izrada autora prema <https://www.htz.hr/hr-HR/informacije-o-trzistima/informacije-o-tijeku-sezone> (25.8.2022.)

### 3. GEOGRAFSKI SMJEŠTAJ SJEVEROZAPADNE HRVATSKE

Sjeverozapadna Hrvatska gospodarski je najrazvijenija regija Hrvatske. Osim sjeverozapadne Hrvatske, teritorij Republike Hrvatske dijeli se na središnju i istočnu, te jadransku Hrvatsku. U sjeverozapadnu Hrvatsku ubrajaju se Grad Zagreb, Zagrebačka županija, Krapinsko-zagorska, Varaždinska, Koprivničko-križevačka i Međimurska županija. Zemljopisno, najsjeverniji je dio Hrvatske s mnogim prirodnim, kulturnim i povijesnim bogatstvom. Na samom sjevernom dijelu graniči s Republikom Slovenijom, a na sjeveroistočnom dijelu graniči s Republikom Mađarskom (Roglić, 2006).

#### 3.1. Karakteristike sjeverozapadne Hrvatske

Stanovništvo u području sjeverozapada gusto je naseljeno, a prema popisu stanovništva iz 2021. godine na tom području živi oko 1.559.880 stanovnika, što možemo vidjeti u *Tablici 2.* (<https://popis2021.hr/>, 15.6.2022.)

Tablica 3 Broj stanovnika sjeverozapadne Hrvatske 2021. godine

 DRŽAVNI ZAVOD ZA STATISTIKU REPUBLIKE HRVATSKE CROATIAN BUREAU OF STATISTICS		Ukupno popisane osobe <i>Total number of enumerated persons</i>	Ukupan broj stanovnika <i>Total population</i>
		1	2
Republika Hrvatska	<i>Republic of Croatia</i>	3.937.024	3.888.529
Panonska Hrvatska	<i>Panonian Croatia</i>	1.041.062	1.025.221
Jadranska Hrvatska	<i>Adriatic Croatia</i>	1.320.498	1.303.428
Grad Zagreb	<i>City of Zagreb</i>	777.183	769.944
Sjeverna Hrvatska	<i>North Croatia</i>	798.281	789.936

Izvor: <https://popis2021.hr/> (17.5.2022.)

Izvorno se govori kajkavskim narječjem, a iznimno u manjim područjima štokavskim narječjem. Najveći gradovi su Zagreb, Krapina, Čakovec, Varaždin i Koprivnica te ostali manji gradovi. Prometna povezanost vrlo je visoka unatoč brojnim problemima uzrokovanih brdima. Osim prometne povezanosti na zavidnoj razini razvijenosti su i komunalne usluge poput zbrinjavanja otpadnih voda i recikliranju otpada. U gastronomiji prevladava zagorska ili međimurska kuhinja. (delhrv.ec.europa.eu/images/article/File/novo/Brosura\_VZ\_CK\_HR, 17.5.2022.)

## 4. OPIS TURISTIČKIH DESTINACIJA I TURISTIČKIH LOKALITETA SJEVEROZAPADNE HRVATSKE

Turističkom destinacijom smatra se mjesto gdje se koristi turistički proizvod i gdje se provodi slobodno vrijeme i odvija aktivnost. Na turističku destinaciju gleda se kao na prostornu jedinicu u kojoj se koriste turistički kapaciteti. Granice destinacije ne određuje se geografski nego granicu određuju njeni dionici. S druge strane, turistički lokalitet je samostalna jedinica koja nosi svu turističku atraktivnost (Gržinić, 2019).

### 4.1. Međimurje

Područje Međimurja omeđeno je dvjema rijekama, Murom i Dravom, na samom sjeveru Republike Hrvatske. Područje Međimurja većim dijelom podudara se s administrativnim područjem Međimurske županije. Međimurje se, prema geografskim karakteristikama, dijeli na Gornje Međimurje koje je brežuljkasto i na Donje Međimurje koje je više ravničarskog tipa. U povijesti, Međimurje je bilo pod Kraljevinom Ugarskom sve do 9. siječnja 1919. godine, kada je pripojeno tadašnjoj Državi SHS. Početkom 20. stoljeća u Međimurju se počinju razvijati prometnice, zgrade, tvornice, a i iskopava se plin, nafta i ugljen (Bunjac, 2003). Danas, Međimurje je jedna od industrijski najrazvijenijih regija u Hrvatskoj.

Na području Međimurja nalaze se velika prirodna, kulturna i povijesna bogatstva. Jedan od prirodnih ljepota je svakako Regionalni park Mura-Drava zbog svoje bogate flore i faune. Osim regionalnog parka, zaštićen je i krajobraz rijeke Mure, livade u Bedekovićevoj grabi, Perivoj Zrinskih i još nekoliko prirodnih bisera Međimurja. Međimurje se može pohvaliti izvorom termomineralne ljekovite vode. ([http://www.visitmedimurje.com/dozivi\\_medimurje-vise.asp?id=18&m=1&mm=02&kt=Priroda#.Yodup1TP29I](http://www.visitmedimurje.com/dozivi_medimurje-vise.asp?id=18&m=1&mm=02&kt=Priroda#.Yodup1TP29I), 20.5.2022.)

Međimurje, osim prirodnih ljepota, nudi i bogate kulturne znamenitosti. Neke od kulturnih znamenitosti su plutajući Mlin na Muri, Mlinarska hiža, farma jelena i muflona, mnogobrojni sakralni objekti, Mađerkin breg, Terme sv. Martin, Stari grad Zrinskih, mnogobrojne klijeti i ostala povijesna ostavština. (<https://potepuh.hr/upoznaj-medimurje/>, 20. 5. 2022.)

Na međimurskom području nalaze se mnogobrojne manifestacije koje donose dašak povijesti u moderno doba. Neke od najvažnijih manifestacija na tom području su Sajam cvijeća u Prelogu gdje su izložene mnogobrojne vrste cvijeća. Ljeto u gradu Zrinskih je događaj prepun kazališnih predstava, koncerata, radionica i ostalih događanja koji uveseljavaju sve generacije Međimuraca. Najpoznatija manifestacija je Porcijunkulovo, prvobitno zamišljena kao sajam

tradicionalnih međimurskih zanata. Održava se krajem srpnja i početkom kolovoza, a svake godine raste broj izlagača i posjetitelja. U prosincu se u Čakovcu održava Advent u čijem programu se nalaze koncerti, igraonice za djecu i sadržaji za odrasle. (<https://www.visitmedimurje.com/manifestacije.asp?id=43&m=2&mm=11&kt=Manifestacije#.YoduiFTP29I>, 20.5.2022.)

#### 4.1.1. Mađerkin breg

Brdo iznad Štrigove, poznatije kao Mađerkin breg, prepoznatljiv je vinogradski biser gornjeg Međimurja. S Brega se pruža predivan pogled na Sloveniju, Mađarsku, Austriju i Slovačku, a i na Sljeme. (<https://vinarija-stampar.hr/maderkin-breg/>, 20. 5. 2022.)

Ime je dobio po gospođi Emiliji Krauthaker koja je nosila nadimak „Mađerka“. Bila je ugledna ugarska mlada dama i izuzetna balerina koja se doselila na Breg sa svojim suprugom. Nakon smrti supruga njihov imetak lagano se počinje gasiti, a na koncu umire i gospođa Emilija. Nakon što su vinogradi na Mađerkinom bregu godinama bili zapušteni, kupuju ih poznate vinogradarske obitelji Štampar i Cmrečnjak koje ih obnavljaju i vraćaju u život. (<https://cmrecnjak.hr/maderkin-breg/>, 20. 5. 2022.)

Danas je Mađerkin breg nezaobilazno mjesto gornjeg Međimurja. Na Mađerkinom bregu, osim predivnog pogleda, mogu se okusiti vrhunska vina i tradicionalna međimurska jela. Od svibnja 2022. godine na Mađerkinom bregu može se popeti na novoizgrađeni vidikovac s kojeg se pruža predivan i nezaboravan pogled. (<https://www.turistickeprice.hr/maderkin-breg-raj-za-bicikliste-i-ljubitelje-aktivnog-odmora/>, 20. 5. 2022.)

Slika 1 Dio Mađerkinog brega (lijevo) i vidikovac na Mađerkinom bregu (desno)



Izvor: <https://www.sjeverni.info/najljepsa-tocka-medimurja-maderkin-breg-dobiva-vidikovac/> (20.5.2022.)



## 4.1.2. Terme Sveti Martin

Terme Sveti Martin nalaze se na izvoru Vučkovec. Nalaze se između dva brijega gdje su prije 1. svjetskog rata vršena bušenja za vađenje nafte. Vodu koju su otkrili bila je temperature oko 34 stupnja Celzija s jakim ljekovitim, mineralnim svojstvima i ugljičnim dioksidom. Početkom 20. stoljeća gradi se prvi bazen sve do 1996. godine kada se grade novi bazeni, restoran, svlačionice i drugi popratni objekti (Marković, 2008).

Od 2003. godine znatno napreduje razvitak Terma Sveti Martin tako da su danas među najvećima i najatraktivnijima u Hrvatskoj. Cijeli kompleks okružen je s 27 hektara prirode u kojoj se može uživati u šetnji, odmoriti od užurbane svakodnevice, a mogu se i vidjeti divlje životinje poput jelena i veprova. Temelji resorta smješteni su u istraživanjima dr. Rudolfa Steinera o duhovnoj stvarnosti i holističkoj filozofiji. Resort se sastoji od apartmanskog naselja i hotela s 4 zvjezdice, nekoliko restorana, unutarnjih bazena s termalnom vodom, vanjskog vodenog parka, sauna, te bezbroj sportskih objekata za rekreaciju i aktivan odmor. (<https://www.termesvetimartin.com/hr/lokacija/>, 20.5.2022.)

Slika 2 Razmještaj Terma Sveti Martin



Izvor: <https://www.termesvetimartin.com/hr/lokacija/> (20.5.2022.)

#### 4.1.3. Stari grad Zrinskih, Čakovec

Stari grad Zrinskih prvi put se spominje u drugoj polovici 13. stoljeća. Najvrjednija je kulturno-povijesna znamenitost u Međimurju. Zbog izrazite hrabrosti uložene u obranu kraljevine, kralj Ferdinand I. Habsburški daje Nikoli IV. Zrinskom Međimurje. Tako je jedna od najpoznatijih i najvažnijih obitelji u hrvatskoj povijesti pet generacija upravljala Međimurjem. Izgradili su i obogatili obrambeni sustav od Osmanlija, ali i sam Stari grad. Nakon gušenja pobune Zrinsko-Frankopanske izmijenili su se mnogi vlasnici Starog grada koji su dograđivali i prilagođavali zgrade Grada kako su njima odgovarale. Od 1954. godine u njemu se nalazi Muzej Međimurja. Danas se Stari grad Zrinskih nalazi u samom centru grada Čakovca koji je zajedno s perivojem nezaobilazna stanica svakog turista. U Muzeju je stalna postava tradicionalne odjeće, obuće, stvari, namještaja i svih drugih međimurskih starina. ([https://mmc.hr/starigrad\\_hr.html](https://mmc.hr/starigrad_hr.html), 20.5.2022.)

Slika 3 Stari grad Zrinskih s perivojem



Izvor: <https://www.visitmedimurje.com/backend/opsirnije-enduser.asp?id=348> (20.5.2022.)

## 4.2. Varaždin i okolica

Grad Varaždin s okolicom nalazi se na sjeverozapadu Hrvatske uz rijeku Dravu. Gospodarsko, kulturno, obrazovno i turističko je središte Varaždinske županije. Varaždin se nalazi na samoj granici između Međimurja, Podravine i Zagorja. Najrazvijenije industrijske grane su prehrambena, građevinarska, tekstilna i ostale grane industrije. (<https://www.varazdin.hr/gospodarstvo/>, 23.5.2022.)

Varaždinska županije prvi put se spominje početkom 12. stoljeća što ju čini najstarijom županijom u Hrvatskoj. Povijest, nastanak i razvitak grada odvijao se kroz mnogobrojne ratove, napade i mirenja. No današnji oblik grad je poprimio krajem 18. stoljeća kada je postao glavnim gradom Hrvatske. Nakon velikog požara, Zagreb postaje glavnim gradom. Na varaždinskom području mogu se susresti mnogobrojne kulturno-povijesne znamenitosti. Osim toga, djeluju katolički crkveni redovi kao što su pavlini, isusovci, kapucini, uršulinke i franjevci. Varaždin i Varaždinska županija poznati su po mnogobrojnim utverdama, dvorcima i kurijama koje su u povijesti služile za obranu teritorija. Prisutan je i veliki broj crkava i ostalih sakralnih objekata. (<https://www.varazdin.hr/povijest-gradski-grb/>, 23.5.2022.)

Osim kulturno-povijesnih znamenitosti, na varaždinskom području nalaze se mnogobrojne prirodne znamenitosti. Najpoznatije su planine Ivanščica i Ravna Gora koje dijele varaždinsko područje od Prigorja. Već spomenuti Regionalni park Mura-Drava također se jednim dijelom nalazi na području Varaždinske županije. Od ostalih prirodnih ljepota mogu se pronaći Arboretum Opeka, spilja Vindija, Mačkova spilja, rijeka Bednja, izvori termalne vode u Varaždinskim Toplicama i ostale prirodne atrakcije. (<https://visitvarazdin.hr/sto-raditi/outdoor/>, 23.5.2022.)

Uz grad Zagreb, Varaždin je jedan od najznačajnijih kulturnih središta na sjeveru Hrvatske. Na varaždinskom području nalaze se mnogobrojne manifestacije koje privlače veliki broj posjetitelja. Neke od najpoznatijih manifestacija grada Varaždina su Varaždinske barokne večeri, koncerti barokne glazbe koji se održavaju u zimskim mjesecima. Zatim Špancirfest, ulični festival, koji se održava u mjesecu kolovozu. Od značajnijih manifestacija na području Varaždinske županije smatraju se Međunarodni festival čipke Lepoglava na kojem se može pronaći čipka iz cijelog svijeta i Antunovo v Marofu. Naravno, kao i u ostalim gradovima u Hrvatskoj, u svakom, malo većem mjestu, održava se Advent uoči Božića. (<https://www.varazdin.hr/turizam/>, 23.5.2022.)

#### 4.2.1. Stari grad Varaždin

Stari grad Varaždin najvažnija je povijesna građevina u Varaždinu. Gradnja utvrde trajala je kroz pet stoljeća, a završila je krajem 19. stoljeća. Stari grad rijedak je primjer raznolike bogate povijesne gradnje u ovom dijelu Europe. Zbog dugotrajne opsade i napada Osmanlija, Stari grad preuredili su i nadogradili, a okružili su ga visokim zemljanim nasipima i dvostrukim pojasom vode. Stari grad bio je u vlasništvu mnogih poznatih povijesnih obitelji poput grofova Celjskih, bana Tome Erdödyja i ostalih nasljednika. Od 1925. godine postao je vlasništvo grada Varaždina koji ga je prenamijenio u gradski muzej. U Starom gradu danas se može pronaći najstarija kulturno-povijesna građa muzeja. U stalnoj postavi mogu se pronaći mnogobrojni cehovski predmeti, namještaji, portreti, oružja, porculan i ostali predmeti koje su koristile varaždinske plemićke obitelji. (<https://visitvarazdin.hr/sto-vidjeti/stari-grad/>, 23.5.2022.)

Slika 4 Stari grad Varaždin



Izvor: [https://varazdin.hr/novosti/stari-grad-prijavljen-oznaku-europske-bastine-8681/\(23.5.2022.\)](https://varazdin.hr/novosti/stari-grad-prijavljen-oznaku-europske-bastine-8681/(23.5.2022.))

#### 4.2.2. Varaždinske Toplice

Gradić Varaždinske Toplice smješten je na samom sjevernom rubu Zagorja u Varaždinskoj županiji. Zbog svog smještaja u kotlini, klima grada ima visoku čistoću zraka što ju razlikuje od okolnog područja.

Varaždinske Toplice otkrili su Rimljani i izgradili grad oko izvora ljekovite termalne vode. Tim činom, Varaždinske Toplice postale su najstarije toplice termalnog izvora u Hrvatskoj. U samom centru grada nalaze se jedne od najvažnijih kontinentalnih arheoloških kompleksa iskopina rimskog kupališta iz 2. stoljeća. Termalna voda izvire iz dubine od gotovo 2000 metara, a izvor traje već preko 20 tisuća godina. Varaždinske Toplice okrenule su se lječilišnom turizmu prije 200 godina kada taj pojam još nije bio poznat. Početkom 19. stoljeća počinju se graditi novi, moderniji bazeni i sva popratna infrastruktura po uzoru na poznata europska kupališna lječilišta. U Varaždinskim Toplicama, u sklopu toplica, nalazi se jedan od najstarijih rehabilitacijskih centara u ovom dijelu Europe. (<http://www.varazdinske-toplice.hr/o-gradu/>, 24.5.2022.)

Slika 5 Izvor termalne vode i rimske iskopine u Varaždinskim Toplicama



Izvor: <http://www.varazdinske-toplice.hr/o-gradu/> (24.5.2022.)

#### 4.2.3. Trakošćan

Trakošćan se nalazi u Varaždinskoj županiji u općini Bednja. Mjesto je jedino poznato po dvorcu Trakošćan i istoimenom hotelu. Dvorac Trakošćan jedan je od najljepših i najpoznatijih hrvatskih dvoraca. Nastao je u 13. stoljeću kao dio obrambenog sustava sjeverozapadnog dijela Hrvatske. Kao i kod Starog grada Varaždina, tako i u Trakošćanu vladari su se mijenjali kroz povijest. Najznačajnija obitelj koja je naslijedila dvorac bila je obitelj Drašković. Početkom 19. stoljeća oko dvorca počinje se formirati perivoj kojeg i danas mogu vidjeti brojni posjetitelji dvorca. (<https://trakoscan.hr/povijest-2/>, 24.5.2022.)

U perivoju dvorca može se uživati u jezeru, livadama, mnogobrojnom drveću, grmovima i cvijećem. Prepoznatljivost dvorca pridonosi i umjetno jezero koje je u povijesti imao ulogu obrane, ali i kao ribnjak u kojem su živjele mnogobrojne vrste riba. U zimskim mjesecima jezero se zaledi pa pridonosi posebnom doživljaju dvorca i perivoja. Uz jezero uređene su staze za šetnje posjetitelja. (<https://www.trakoscan.hr/park-suma.html>, 24.5.2022.)

Nakon što se krajem 2. svjetskog rata obitelj Drašković seli u Austriju, dvorac postaje državnim vlasništvom. Od 1954. godine u dvorcu djeluje muzej sa stalnom postavom u kojoj se mogu vidjeti predmeti iz svakodnevnog života obitelji Drašković. (<https://trakoscan.hr/povijest-2/>, 24.5.2022.)

Slika 6 Dvorac Trakošćan



Izvor: <https://maxima-film.hr/trakoscan/> (24.5.2022.)

### 4.3. Podravina i Prigorje

Koprivničko-križevačka županija dijeli se na Podravinu i Prigorje. Podravinom se smatra područje uz rijeku Dravu, Bilogoru, pa sve do Krndije i Papuka. S druge strane, Prigorjem se smatra područje od glavnog grada pa sve do Kalnika. (<https://kckzz.hr/hr/zemljopisni-podaci>, 25.5.2022.)

Sedamnaesta je županija po veličini, a prema geografskom smještaju pripada Panonskoj megaregiji. Prirodno područje županije vrlo je raznoliko prema gospodarskim, prometnim i ostalim karakteristikama. U podravskom dijelu Županije prevladavaju poljoprivredne djelatnosti, naftna i plinska nalazišta. U tom dijelu nalazi se središte Županije, grad Koprivnica i nešto manji Đurđevac. Prigorski dio, zbog izrazitog brežuljkastog reljefa, nije poljoprivredno razvijen kao podravski dio. (<https://kckzz.hr/hr/zemljopisni-podaci>, 25.5.2022.)

Prirodna baština Podravine i Prigorja vrlo je raznolika. Na tom području može se posjetiti „Hrvatska Sahara“, slap Šokot, brojni posebni botanički rezervati, značajni krajobrazi, endemi Podravine i Prigorja i ostale prirodne ljepote. (<http://tz-koprivnicko-krizevacka.hr/prirodna-bastina-podravine-i-prigorja/prirodna-raznolikost-podravine-i-prigorja/#>, 25.5.2022.)

Osim prirodnih ljepota, Podravina i Prigorje mogu se pohvaliti bogatim kulturno-povijesnim znamenitostima. Neke od najpoznatijih znamenitosti su Stari grad Đurđevac, konkatedrala sv. Križa u Križevcima gdje se odvio „krvavi križevački sabor“, Grkokatolička katedrala u Križevcima, Stari grad Veliki Kalnik, Stari grad Mali Kalnik, Dvorac prve hrvatske operne primadone SidonijeRubidoErdödy u Gornjoj Rijeci, mnogobrojne crkve i ostale povijesne vrednote. (<http://tz-koprivnicko-krizevacka.hr/prirodna-bastina-podravine-i-prigorja/prirodna-raznolikost-podravine-i-prigorja/#>, 25.5.2022.)

Manifestacije koje se održavaju na području Podravine i Prigorja prisutne su već dugi niz godina. Najpoznatija manifestacija na tom području je Renesansni festival koji se održava u Koprivnici svakog prvog vikenda u mjesecu rujnu. Osim spomenute, važna je i Picokijada koja se održava kod Starog grada Đurđevca krajem lipnja. Početkom lipnja održava se Križevačko veliko spravišće kojoj jeokosnica predstava „Pomirbe kalničkih šljivara i križevačkih purgera“. Treći hrvatski svetac je Marko Križevčanin, rođen u Križevcima sredinom 16. stoljeća. Svetkovina sv. Marka Križevčanina održava se početkom mjeseca rujna kao obljetnica i sjećanje na njegovu mučeničku smrt. Osim spomenutih

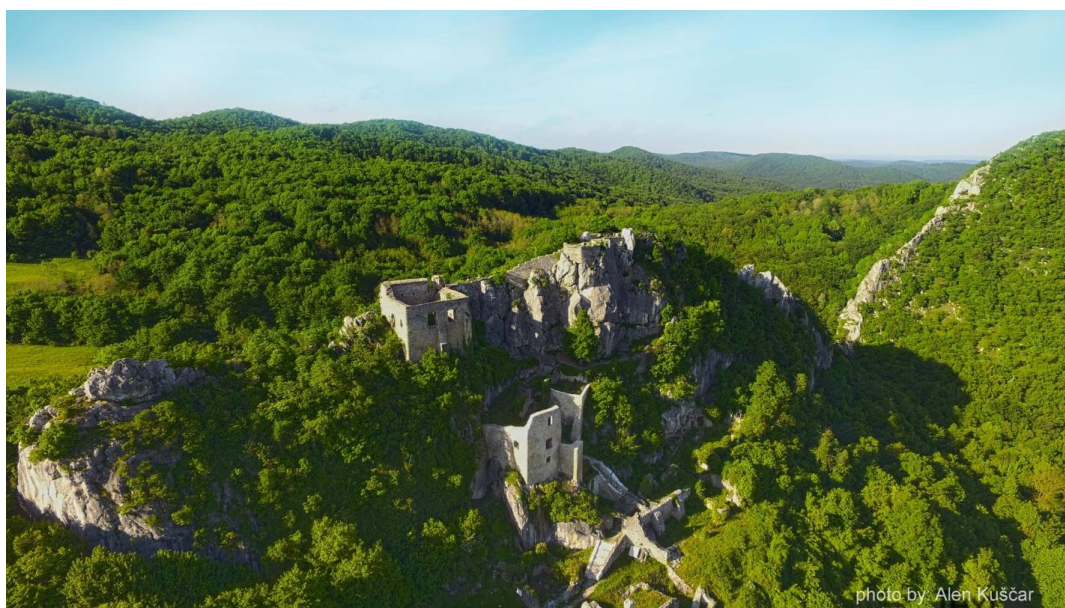
manifestacija, odražaju se Sidonijin dan u Gornjoj Rijeci, Virovska Prkačijada, Velika Meša i ostale. (<http://tz-koprivnicko-krizevacka.hr/manifestacije-dogadanja/>, 25.5.2022.)

#### 4.3.1. Stari grad Veliki Kalnik

Najdojmljiviji dio kalničke planine je dio na kojem se nalazi Stari grad Veliki Kalnik s kojeg se pruža predivan pogled na Prigorje, Podravinu i dio Slavonije. Stari grad spominje se prvi put početkom 12. stoljeća kada su Mongoli naišli na prepreku u svom pohodu osvajanja ovog dijela Europe. Zabilježeno je da, kako nisu mogli na juriš osvojiti Stari grad, odlučili su se zadržati i opsadom natjerati branitelje grada na predaju. Mongoli su se nadali kako će tako izgladniti branitelje grada, ali oni nisu znali da u noći lokalno stanovništvo branitelje hrani šljivama. Nakon što nisu uspjeli u naumu, Mongoli odlaze, a Kalničani primaju plemenitašku titulu. Ljubomorni križevački purgeri zavidjeli su Kalničanima na tituli, ali zbog ljubavi između kalničkog mladića i križevačke djevojke morali su se pomiriti i prihvatiti ih. Upravo se taj dio priče o nesuđenoj ljubavi i pomirbi prikazuje na Spravišću. (<https://kalnik.hr/povijest/stari-grad-veliki-kalnik/>, 25.5.2022.)

Nakon 18. stoljeća Stari grad gubi na važnosti zato što više nisu bile prisutne ratne opasnosti. Stanovništvo napušta Stari grad i seli se u podnožje planine gdje je i danas nastanjeno. (<https://kalnik.hr/povijest/stari-grad-veliki-kalnik/>, 25. 5. 2022.)

Slika 7 Stari grad Veliki Kalnik



Izvor: Alen Kuščar (25. 5. 2022.)



#### 4.3.2. Hlebine

Općina koja se nalazi u Podravini uz obalu rijeke Drave. Iskopavanjem na lokalitetu Seče otkriveni su tragovi života na tom području koji sežu u 4. stoljeće prije Krista. Na području Hlebina izmjenjivali su se mnogobrojni narodi kroz povijest koji su živjeli na tom području, no dolaskom Turaka u Hlebine, cijelo stanovništvo bježi u susjednu Mađarsku. Cijelo stoljeće na tom području nije bilo stanovništva sve dok se početkom 17. stoljeća se doseljavaju Hlevi po kojima je mjesto dobilo ime. Krajem 17. stoljeća, odlaskom Turaka, izbjeglo stanovništvo se vraća u domovinu. (<https://www.hlebine.hr/index.php/opcina-hlebine/povijest>, 27.5.2022.)

Hlebine su danas poznate po naivnoj umjetnosti u kojoj se prikazuje dravski krajolik. Zahvaljujući slikarskoj školi Krste Hegedušića danas je naiva zaštićena nematerijalna kulturna baština Republike Hrvatske. Naivno crtanje je crtanje s uljanim bojama na staklu, a taj naziv se koristi za likovna djela samoukih umjetnika. Danas je u Hlebinama glavna turistička atrakcija Galerija naivnog slikarstva u kojoj se mogu pronaći vrijedni umjetnički predmeti poznatih naivaca. Unatoč malom broju stanovnika, Hlebine su iznjedrile autentičnost u slikanju koje ne samo da je poznato u Hrvatskoj, nego je i poznato diljem svijeta. (<https://www.hlebine.hr/index.php/opcina-hlebine/povijest>, 27.5.2022.)

Slika 8 Najbolja slika naivne umjetnosti za 2021. godinu



Izvor: <https://www.total-croatia-news.com/made-in-croatia/55707-hlebine-school> (25.5.2022.)

#### 4.3.3. Đurđevački pijesci

Desnim dijelom rijeke Drave nalazi se pješčani fenomen u Hrvatskoj poznatiji kao „Đurđevački pijesci“. Tijekom zadnje oledbe ledenjaka na ovom području, led je izjedao stijene i snažan vjetar koji je puhao taložio je nanose pijeska koje se mogu i danas vidjeti. Površina od oko 20 hektara djelomično je danas proglašeno kao zaštićeno botaničko područje s mnogo endemskih vrsta i osebujnom florom i faunom. Kroz povijest lokalno stanovništvo je vodilo borbu s pijeskom na kojem usjevi nisu uspijevali. S vremenom se pošumljivanjem i sadnjom grmova riješio problem koji je pijesak zadavao. (<https://visitdjurdjevac.hr/durdevacki-peski/>, 27.05.2022.)

Na području „Hrvatske Sahare“ pronađeno je 118 vrsta biljaka, a neke od njih su endemske. Danas se samo na malom području može osjetiti pijesak i doživjeti pustinja zato što je ostatak tog područja obraslo grmljem i šumom. (<https://priodahravske.com/2018/03/31/podravski-pijesci-hrvatska-sahara/>, 27.5.2022.)

Grad Đurđevac sagrađen je na pješčanom tlu, a đurđevački Stari grad u cijelosti je sagrađen na dini, odnosno na valu nanošenog pijeska usred močvare. Kada su na đurđevačko tlo stigli prvi stanovnici zatekli su zelenilo, šumu i bregovito područje. Krčenjem šuma i uklanjanjem gornjeg sloja shvatili su da je ispod površine pijesak na kojem ne uspijeva ništa. Nakon nekoliko stotina godina suživota s pijeskom, stanovnici su odlučili da će pošumljavanje i sadnja raznovrsnih grmova smiriti kretanje pijeska. Tako se, nakon dugo godina, opet priroda vratila na svoje. (<https://priodahravske.com/2018/03/31/podravski-pijesci-hrvatska-sahara/>, 27.5.2022.)

Slika 9 Đurđevački pijesci - zaštićeno područje



Izvor: <https://visitdjurdjevac.hr/durdevacki-peski/> (27.5.2022.)

#### 4.4. Zagorje

Hrvatsko zagorje pretežno je brežuljkasti kraj sjeverno od Medvednice. Zagorje se dijeli na gornje i donje. Gornje Zagorje podrazumijeva Varaždinsku županiju, a Donje Zagorje je područje Krapinsko-zagorske županije i jedan mali dio Zagrebačke županije. Rijeka Drava je granica između Međimurja i Zagorja, Kalnik predstavlja granicu s Podravinom i Prigorjem. Kao i u ostatku sjeverozapadne Hrvatske, tako i u Zagorju, govori se kajkavskim narječjem. Na listi nematerijalne baštine nalazi se tradicionalna izrada zagorskih drvenih igračaka, licitarskih i medicarskih proizvoda i lepoglavska čipka. Najstariji pronađeni tragovi naseljenosti na području Zagorja potječu iz starijeg kamenog doba. Na području Zagorja pronađeni su mnogobrojni tragovi života iz različitih povijesnih razdoblja. (<https://web.archive.org/web/20160924170340/http://hebeta.lzmk.hr/natuknica.aspx?id=2652>, 15.6.2022.)

Na području Hrvatskog Zagorja nalaze se mnogobrojne toplice, dvorci, crkve, prirodne ljepote i ostale kulturno-povijesne građevine. Osim prirodnih znamenitosti, za Zagorje veliku važnost ima svetište Marija Bistrica, etno selo Kumrovec, a veliku ulogu na turističkom tržištu zauzimaju ekološki autohtoni proizvodi Zagorja. Raznolika prirodna bogatstva uvelike doprinose turističkom razvoju Zagorja. Smještaj za turiste raznolik je te cjenovno pristupačan. (<https://web.archive.org/web/20160924170340/http://hebeta.lzmk.hr/natuknica.aspx?id=2652>, 15.6.2022.)

Različito turističke i gastronomske ponude razlog je zašto sve više turista posjećuje to područje. Na području Zagorja održava se veliki broj manifestacija. Neke od najznačajnijih manifestacija su Ljeto u Krapini gdje raznolike udruge, kazališne skupine, te profesionalni izvođači zabavljaju posjetitelje i lokalne stanovnike od mjeseca lipnja do kolovoza. Osim spomenute, Stubica fest jedna je od novijih manifestacija na tom području na kojoj se može uživati u zvucima glazbe i bogatoj gastronomskoj ponudi. Jedna od zanimljivijih manifestacija je Seljačka buna kod Donje Stubice u kojoj se prikazuje život u 16. stoljeću, ali i bitka između lokalnih seljaka i Franje Tahyja koji ih je povećanjem poreza sve više osiromašivalo. Manifestacija se održava svake godine u veljači na mjestu gdje se dogodila stvarna bitka. Manifestacija, malo drugačijeg karaktera, su Dani Antuna Mihanovića gdje se dodjeljuje pjesnička nagrada za domoljubnu poeziju. Manifestacija se održava u Klanjcu početkom lipnja. (<https://visitzagorje.hr/dogadanja/>, 15.6.2022.)

#### 4.4.1. Svetište u Mariji Bistrici

Naselje i općina Marija Bistrica smještena je u Krapinsko-zagorskoj županiji između Medvednice, Kalnika i Ivanšćice. Naselje se prvi put spominje početkom 13. stoljeća. (<https://www.marija-bistrica.hr/stranica/opce-informacije>, 15.6.2022.)

Nacionalno svetište u Mariji Bistrici najpoznatije je i najposjećenije svetište u Hrvatskoj. Nalazi se u samom središtu Zagorja gdje već stoljećima dolaze vjernici iz svih krajeva. U svetištu štuje se čudotvorni kip Majke Božje s Djetetom u naručju. Kroz povijest, mnogo puta je kip bio sakrivan, ali od kraja 17. stoljeća stalno je postavljen na oltar i od tada počinju hodočašća. Svetište je postalo nacionalno svetište početkom 18. stoljeća kada je Hrvatski sabor podigao zavjetni oltar. Zbog sve većeg broja hodočasnika, svetište se širilo i nadograđivalo sve do zdanja koje postoji i danas. Od 1923. godine svetište dobiva naslov Manje Bazilike. Godine 1998. papa Ivan Pavao II. posjetio je svetište i proglasio blaženim Alojzija Stepinca. Posjet Pape bio je najvažniji događaj u povijesti svetišta. Zavjetni kip Majke Božje Bistričke potječe iz 15. stoljeća, a kod restauracije je otkriveno da crna boja nije izvorna. Sakrivanje i selidba kipa budilo je i održavalo vjeru u njegovu čudotvornu moć. Vjernici su joj se obraćali u vrijeme turskih opasnosti, bolesti, ratova i prirodnih nepogoda. Poseban doživljaj svakako pridonosi i križni put koji je uređen prema zamisli nadbiskupa Bauera i blaženog Alojzija Stepinca. Križni put postupno se uređivao i oblikovao od 1943. godine. Svake godine preko milijun vjernika posjeti svetište, a hodočašća traju od Bijele nedjelje, početkom travnja, pa sve do Zahvalnice, koja je krajem listopada. Nedaleko od svetišta nalazi se samostan Karmel koji djeluje od 1998. godine. (<http://www.svetiste-mbb.hr/stranica/povijest>, 15.6.2022.)

Slika 10 Svetište Marija Bistrica



Izvor: <https://tourist.hr/index.php/hr/location/marija-bistrica> (15.6.2022.)

#### 4.4.2. Muzej krapinskih neandertalaca

Muzej krapinskih neandertalaca nalazi se nedaleko od nalazišta krapinskih neandertalaca „Hušnjakovo“. Muzej svojom arhitekturom podsjeća na spilju koja se nalazila na mjestu muzeja prije urušavanja, a cijela zgrada smještena je između dva brežuljka te se stapa s prirodom. U muzeju se posjetitelji na tren vraćaju u prošlost kad su živjeli krapinski neandertalci. U muzeju se mogu susresti hiperrealistične rekonstrukcije krapinskih neandertalaca i njihovog života. (<https://mkn.mhz.hr/hr/o-muzeju/arhitektura/>, 15.6.2022.)

Muzej je temeljen na Krambergerovom nalazištu iz 19. stoljeća gdje su otkriveni fosilni ostaci krapinskog pračovjeka na Hušnjakovom brdu. Na lokalitetu pronađena je najvrjednija i najbrojnija zbirka neandertalskog čovjeka na jednom mjestu. Osim ljudskih fosila pronađeni su i mnogobrojni životinjski fosili. Mnogobrojni otkriveni artefakti dočaravaju način života u starijem kamenom dobu. Arheološko nalazište na Hušnjakovom prvi je paleontološki spomenik prirode Republike Hrvatske. (<https://mkn.mhz.hr/hr/o-muzeju/nalaziste/>, 15.6.2022.)

U sklopu muzeja posjetiteljima se nude mnogobrojne radionice i izložbe kako bi se što bolje upoznali s krapinskim pračovjekom. (<https://mkn.mhz.hr/hr/dogadjanja/dogadjanja/>, 15.6.2022.)

Slika 11 Prikaz krapinskog pračovjeka u Muzeju



Izvor: <https://www.tportal.hr/kultura/clanak/neandertalci-privukli-470-tisuca-posjetitelja-20140227>(15.6.2022.)

#### 4.4.3. Dvor Veliki Tabor

Dvor Veliki Tabor jedan je od najpoznatijih i najvažnijih kulturno-povijesnih znamenitosti sjeverne Hrvatske. Jedinstven je zbog svog izgleda i smještaja, a upravo ta autentičnost čini idiličnu sliku koja upotpunjuje turističku ponudu Zagorja. Najstariji, ujedno i središnji dio Dvora potječe iz sredine 15. stoljeća. Oko središnjeg, stambenog dijela nalaze se obrambene kule koje su branile stanovnike Dvora od napada protivnika. Tijekom povijesti Dvor se nadograđivao i mijenjao, a osim toga mijenjao je i vlasnike. Dvor je kroz povijest služio kao zatvor, samostan, sirotište, škola, sušionica mesa, a krajem 20. stoljeća počinje obnova Dvora i koristi se samo u turističke svrhe. (<https://www.veliki-tabor.hr/o-muzeju/pregled/povijest>, 15.6.2022.)

Uz Dvor Veliki Tabor veže se legenda o Veroniki Desinićkoj. Prema legendi, sin bana Celjskog, jašući prirodom ugledao je Veroniku i zaljubio se. Zbog očeva protivljenja, Fridrik i Veronika su pobjegli i vjenčali se. No, saznajući za vjenčanje ban šalje vojsku koja ulovi Fridrika i Veroniku. Fridrika su zatvorili u Celjsku kulu, a Veroniku u Veliki Tabor gdje ju je ban optužio da je vještica. Nakon što je sud oslobodio Veroniku optužbi, ban ju u dvorištu Dvora utapa i zazidava u zid. Danas se legenda koristi u turističke svrhe kako bi se privukli posjetitelji. U sklopu ponude može se posjetiti Dvor, prošetati njime, vidjeti stvari koje su stanovnici Dvora koristili u svakodnevnom životu, a i mogu se pročitati zapisi o stvarnom životu Veronike i Fridrika. (<https://www.veliki-tabor.hr/o-muzeju/pregled/legenda-o-veroniki-desinickoj>, 15.6.2022.)

Slika 12 Dvor Veliki Tabor



Izvor: <https://museu.ms/museum/details/396/veliki-tabor-castle>(15.6.2022.)

## 5. ISTRAŽIVANJE

U prvom dijelu rada obrađena je teorijska strana diplomskog rada, nakon koje slijede obrađeni i prikazani rezultati istraživanja. Ključan dio istraživanja je dokazivanje jesu li postavljene hipoteze valjane ili ne. Istraživanje je trajalo dva mjeseca, a u tom vremenskom rasponu prikupljeni su odgovori koji će biti prikazani u dijelu rada koji slijedi.

### 5.1. Metodologija istraživanja

Radi bolje razrade tematike, provodilo se anketno istraživanje Google obrascem pomoću kojeg su se testirale postavljene hipoteze. Anketni upitnik sastojao se od 18 pitanja. Od toga 5 općenitih pitanja o ispitaniku, 5 pitanja su vezana uz istraživanje preferencija destinacija, sljedećih 5 pitanja se odnosi na manifestacije koje su ispitanici posjetili te zadnja 3 pitanja u kojima su ispitanici iznosili svoja mišljenja i stavove. Anketa se odnosila na ispitanike iz pet sjevernih županija, a to su Krapinsko-zagorska, Međimurska, Varaždinska, Koprivničko-križevačka, Zagrebačka županija te iz Grada Zagreba. Anketa je bila dostupna na društvenim mrežama gdje je bila podijeljena u grupama i stranicama za putovanja, a osim na društvenim mrežama bila je dostupna u fizičkom obliku tako da kod istraživanja nisu postojala ograničenja.

### 5.2. Hipoteze

Na temelju pretpostavki sastavljaju se hipoteze. Glavni problem ove tematike je slaba posjećenost spomenutih turističkih destinacija sjeverozapadne Hrvatske. Ovim postavljenim hipotezama žele se otkriti uzroci slabe posjećenosti, a cilj istraživanja je utvrditi postoje li uzroci slabe posjećenosti. Uvidom u odgovore ispitanika, anketar bi mogao uočiti što bi trebalo mijenjati ili poboljšati, što ispitanici misle o ponuđenim turističkim destinacijama te na kraju može objasniti što je dovelo do njihove slabe posjećenosti. Prema pokazanoj problematici postavljene su hipoteze, jedna glavna i dvije pomoćne.

*H0: Obalne destinacije bilježe veću posjećenost jer su promoviranije od kontinentalnih.*

*H1: Obitelji više posjećuju kontinentalne destinacije.*

*H2: Kontinentalne destinacije financijski su prihvatljivije.*

### 5.3. Rezultati istraživanja

Anketni upitnik „Sociološka analiza turističkih destinacija sjeverozapadne Hrvatske“ osmišljen je i sproveden za potrebe diplomskog rada, a ispunio ga je slučajni uzorak od 404 ispitanika. Svih 404 ispitanika odgovorilo je na ukupno 18 pitanja u anketnom upitniku.

Od 404 ispitanika 61,7% ili 250 izjašnjavaju se kao pripadnice ženskog spola dok se njih 38,1% ili 154 izjašnjavaju kao pripadnici muškog spola. Anketni upitnik odnosio se na punoljetne osobe, a ispitanici su bili svih dobnih skupina: 31,7% ili 128 ispitanika u starosti od 18 do 25 godina, od 26 do 35 godina ispunilo je 28,2% ili 114 ispitanika, 19,1% ili 77 ispitanika je bilo u dobi od 36 do 45 godina, 13,4% ili 54 ispitanika u dobi od 46 do 55 godina te u dobi više od 55 godina ispunio je 7,7% ili 31 ispitanik.

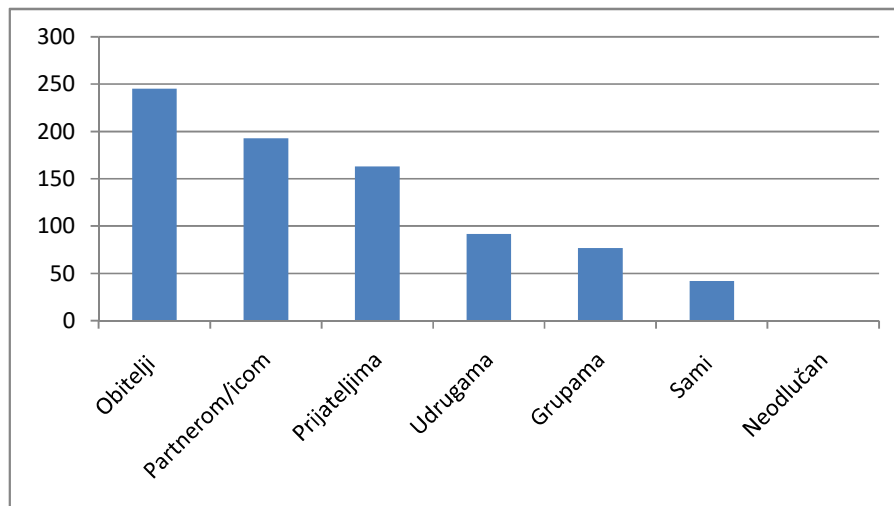
Kod pitanja vezanog za razinu stečenog obrazovanja 7,7% ispitanika ili njih 31 izjasnilo se da pripadaju nižoj stručnoj spremi. 175 ispitanika, njih 43,3%, pripada srednjoj stručnoj spremi, dok njih 23,3% ili 94 ispitanika pripada višoj stručnoj spremi. Visokoj stručnoj spremi pripada 20,5% ili 83 ispitanika a samo 4,7% ili 19 ispitanika ima doktorat. Jedna osoba se izjasnila da ima završenu gimnaziju, a jedna da je student.

Ispitanici dolaze iz cijelog područja sjeverozapadne Hrvatske. Najviše ispitanika dolazi iz Koprivničko-križevačke županije, njih čak 183 ili 45,3%. Slijedi veliki broj ispitanika iz Varaždinske županije, njih 21,5% ili 87. U manjem broju su ispitanici iz Međimurske županije – njih 34 ili 8,4%. Iz Krapinsko-zagorske županije dolaze 32 ispitanika ili 7,9%, iz Zagrebačke županije njih 33 ili 8,2%, a iz Zagreba 35 ili 8,7% od ukupnog broja ispitanika.

Ispitanici najčešće putuju s obitelji, njih 245, zatim s partnerom/icom – 193, prijateljima – 163, udrugama – 92, grupama – 77, sami – njih 42, dok se jedan ispitanik nije mogao odlučiti jer nekada putuje sam, a nekad s prijateljima i obitelji. Odgovori vezani za ovo pitanje mogu se vidjeti u *Grafikonu 1*.



Grafikon 1 Osobe s kojima ispitanici najčešće putuju

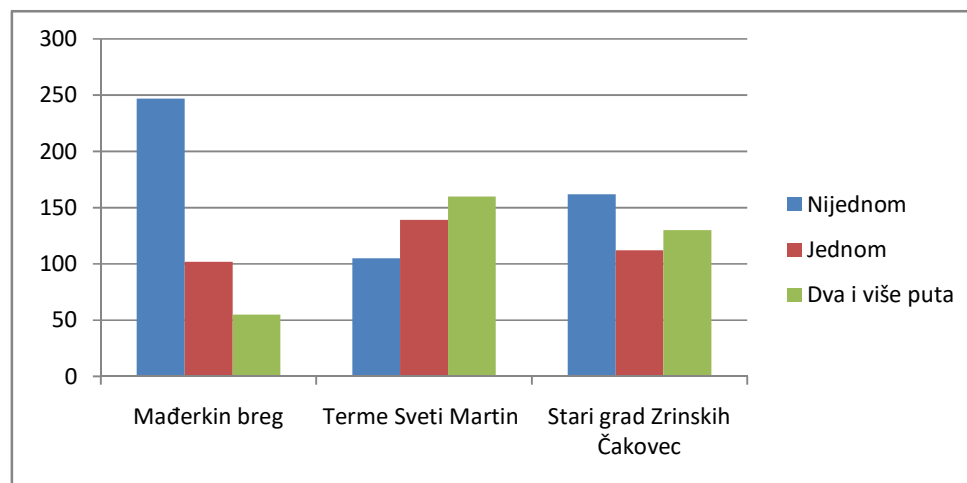


Izvor : Izrada autorice

Iz *Grafikona 1* može se vidjeti da se trend putovanja s obitelji i dalje nastavlja. S druge strane trend samostalnog putovanja lagano opada, a mogući uzrok tome je želja za provođenjem slobodnog vremena u društvu.

Sljedeća pitanja koja su dočekala ispitanike bila su istraživačka. Međimurske turističke destinacije ukupnog zbroja odgovora nijednom nije posjetilo 514, jednom ih je posjetilo 353, a dva i više puta posjetilo je 345 ispitanika. U *Grafikonu 2* su prikazane turističke destinacije i kako su ispitanici odgovarali.

Grafikon 2 Posjećenost turističkih destinacija Međimurja

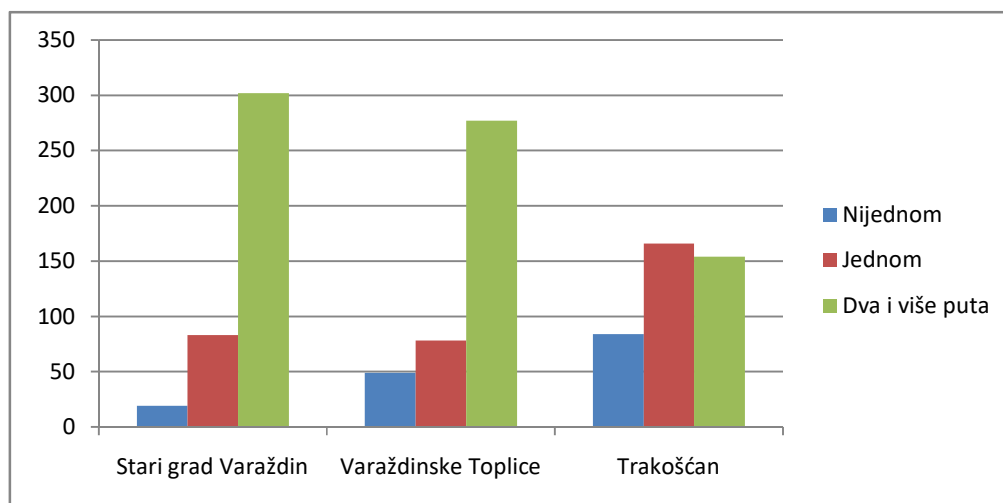


Izvor: Izrada autorice

Iz *Grafikona 2* može se primijetiti da kod odabira ispitanika su turistički lokaliteti Međimurja, osobito Maderkin breg, slabo posjećeni. Razlog tome bi mogao biti to što Maderkin breg nije toliko poznat u široj populaciji od ostalih navedenih turističkih lokaliteta te regije.

Ukupni broj posjećenosti turističkih destinacija Varaždina i okolice iznose nijednom –152, jednom – 327, a dva i više puta – 733. U *Grafikonu 3* su prikazane turističke destinacije i kako su ispitanici odgovarali.

Grafikon 3 Posjećenost turističkih destinacija Varaždina i okolice

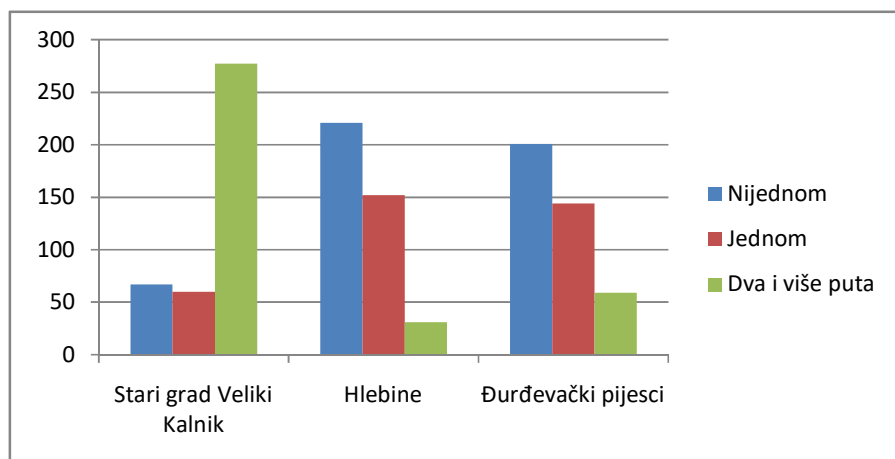


Izvor: Izrada autorice

Iz *Grafikona 3* može se lako uočiti da su lokaliteti Varaždina i okolice dobro poznati i turistički posjećeni. Jedan od razloga bi mogao biti Špancirfest koji se održava kroz nekoliko dana, dobro je promoviran pa turisti posjećujući manifestaciju obilaze i spomenute lokalitete. Varaždinske Toplice poznate su po lječilišnom turizmu dok je Trakošćan poznat kao destinacija za zaljubljene. Zaključno, Varaždin i okolica, od ostalih odabranih regija, se najbolje promoviraju i najviše ih posjećuju turisti.

Sljedeće pitanje odnosilo se na posjećenost turističkih destinacija Podravine i Prigorja. Ukupni zbroj odgovora iznosi nijednom – 489, jednom – 356, a dva i više puta – 367. U *Grafikonu 4* su prikazane turističke destinacije i kako su ispitanici odgovarali.

Grafikon 4 Posjećenost turističkih destinacija Podravine i Prigorja

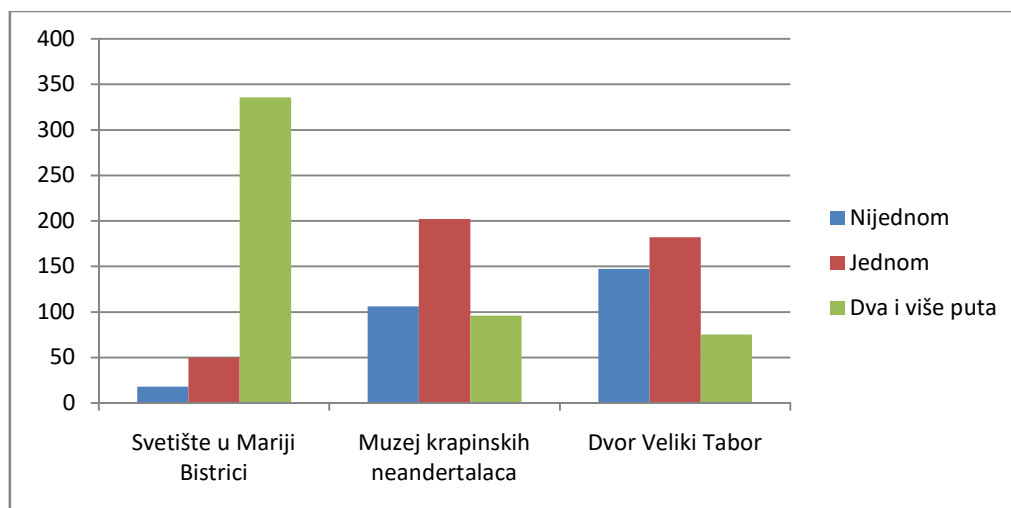


Izvor: Izrada autorice

U *Grafikonu 4* situacija je dosta promjenjiva. Najviše ljudi posjećuje Stari grad Veliki Kalnik, dok se ostala dva lokaliteta slabo posjećuju. Razlog tome bi mogao biti to što su ispitanici pretežno iz križevačkog, potkalničkog i prigorskog kraja, a mali broj ispitanika je iz podravskog kraja. Na rezultate ovog pitanja uvelike je utjecao geografski smještaj izabranih lokaliteta i samih ispitanika.

Sljedeće istraživačko pitanje odnosilo se na turističke destinacije Zagorja. Ukupni zbroj posjećenosti turističkih destinacija Zagorja iznosi nijednom – 271, jednom – 434, a dva i više puta – 507. U *Grafikonu 5* su prikazane turističke destinacije i kako su ispitanici odgovarali.

Grafikon 5 Posjećenost turističkih destinacija Zagorja



Izvor: Izrada autorice

U *Grafikonu 5* prevladava vjerski motiv putovanja jer je Svetište u Mariji Bistrici jedino nacionalno svetište u Hrvatskoj, a ujedno je i najposjećenije. Ostala dva lokaliteta manje su posjećeni što bi trebalo promijeniti jer su jedinstveni na području Europe.

Motivi zbog kojih turisti biraju turističke destinacije sjeverozapadne Hrvatske su mnogobrojni: 221 ispitanik je odgovorio da ih bira zbog zabave, 153 zbog sporta i rekreacije, 231 zbog kulturnih znamenitosti, 224 zbog prirodnih znamenitosti, zbog odmora 270 ispitanika, 155 zbog boravka u prirodi, a po jedan odgovor nose motivi hrana i vino, istraživanje, hrana i vjerski sadržaji.

Pitanje koje je slijedilo odnosilo se na posjećenost turističkih manifestacija Međimurja. Tako je 100 ispitanika posjetilo Sajam cvijeća u Prelogu, 97 Ljeto u gradu Zrinskih, 179 Porcijunkulovo, 119 Advent u Čakovcu, 160 ispitanika nije posjetilo manifestacije u Međimurju, a jedan ispitanik je posjetio Dane jagoda.

100 ispitanika je posjetilo manifestaciju Antunovo v Marofu, 326 ispitanika je posjetilo Špancirfest, Varaždinske barokne večeri posjetilo je 150 ispitanika, 116 ispitanika je posjetilo Dane Lepoglavske čipke u Lepoglavi i 45 ispitanika nije posjetilo manifestacije na području Varaždina i okolice.

Manifestacije u Podravini i Prigorju su Renesansni festival koji je posjetilo 88 ispitanika, 103 ispitanika posjetilo je Picokijadu, 279 ispitanika je posjetilo Križevačko veliko spravišće, Dan Svetog Marka Križevčanina posjetilo je 152 ispitanika, 66 ispitanika nije posjetilo manifestacije u Podravini i Prigorju. Jedan ispitanik posjetio je Sidonijin dan i Dane plemstva u Gornjoj Rijeci, a jedan ispitanik je posjetio Summercock festival u Đurđevcu.

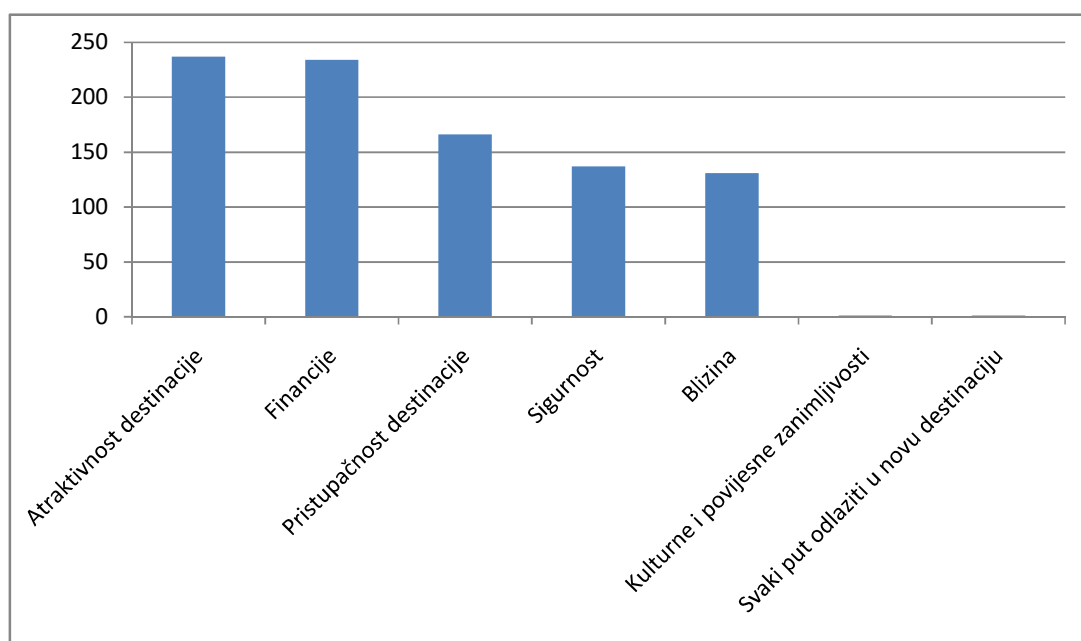
Manifestacije Zagorja najslabije su posjećene. 85 ispitanika je posjetilo Ljeto u Krapini, 77 Stubica fest, 88 ispitanika je posjetilo Seljačku bunu u Donjoj Stubici, 60 Dane Antuna Mihanovića u Klanjcu, a 228 ispitanika nije posjetilo manifestacije u Zagorju.

Kod pitanja zašto posjećuju manifestacije, ispitanicima su bili ponuđeni odgovori od kojih je 267 ispitanika odgovorilo da ih posjećuju radi zabave, 103 zbog nagovora, 219 radi provođenja vremena s obitelji, 139 ispitanika posjećuje manifestacije zbog dosade kod kuće, 141 ispitanik ih posjećuje zbog interesa za tradiciju i jedan ispitanik ne posjećuje manifestacije.

Na pitanje „Putujete li radije na more ili kontinent?“ ispitanici su sami pisali odgovore. Od 404 ispitanika, najviše je ispitanika, točnije njih 205, odgovorilo da posjećuje more zbog mora, sunčanja, pijeska, odmora. S druge strane, 151 ispitanik je odgovorio da više putuje na kontinent, a najčešći razlozi su bili da je kontinent financijski povoljniji za obitelji s djecom, istražuju prirodne i kulturne vrednote te zbog blizine. 48 ispitanika se nije moglo odlučiti koja destinacija im je draža jer vole putovati i na more i na kontinent.

Na pitanju u kojem su ispitanici odabirali glavni kriterij kod odabira putovanja najviše ispitanika, njih 237, je odgovorilo da im je važna atraktivnost destinacije, zatim financije s 234 odgovora, pristupačnost destinacije 166, sigurnost 137, blizina 131 ispitanik, kulturne i povijesne zanimljivosti te svaki put odlaziti u novu turističku destinaciju po jedan odgovor. Točniji podaci nalaze se u *Grafikonu 6*.

Grafikon 6 Glavni kriteriji kod odabira putovanja



Izvor: Izrada autorice

Iz *Grafikona 6* rezultati su pokazali da je još uvijek aktualan trend atraktivnosti destinacije, ali ispitanicima je bitna i financijska strana putovanja.

Zadnje, ali ne manje važno pitanje odnosilo se na mišljenje ispitanika jesu li kontinentalne destinacije financijski prihvatljivije od morskih destinacija. 368 ispitanika ili njih 91,1% odgovorilo je da su financijski prihvatljivije, a 31 ispitanik ili 7,7% smatra da nisu. 5 ispitanika je neodlučno oko odgovora.

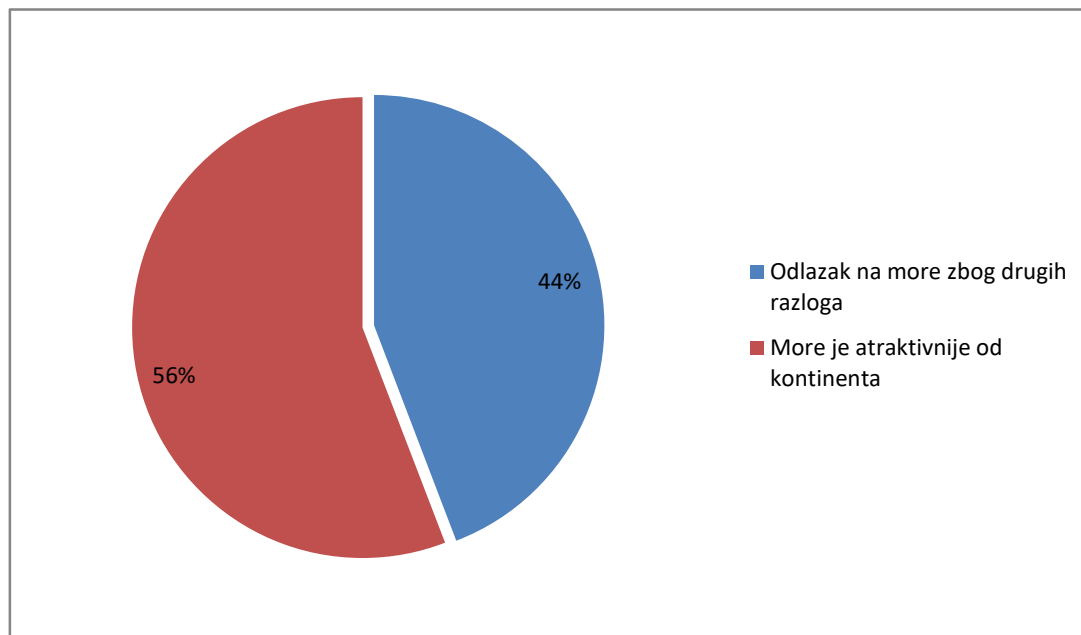
## 6. TESTIRANJE HIPOTEZA

Glavna hipoteza (H0) postavljena je kako bi se istražilo je li veća posjećenost obalnih destinacija zato što kontinentalne nisu dovoljno promovirane. Uz glavnu hipotezu postavljene su dvije pomoćne. Prva pomoćna hipoteza (H1) govori da obitelji više posjećuju kontinentalne destinacije, a dok druga pomoćna hipoteza (H2) govori da su kontinentalne destinacije financijski prihvatljivije.

*H0: Obalne destinacije bilježe veću posjećenost jer su promoviranije od kontinentalnih*

Istraživanje koje je sprovedeno uvelike pomaže dokazati postavljene hipoteze. Kod glavne hipoteze važni su podatci koji otkrivaju koliko ispitanika putuje na more s razlogom da se na moru nudi više sadržaja i da je more promoviranije od kontinentalnih destinacija. Od 404 ispitanika, 205 ispitanika radije putuje na more nego na kontinent, 47 ispitanika voli obje destinacije, a 4 ne putuje nikamo. Od 205 ispitanika koji više vole more od kontinenta, 91 ispitanik ide na more zbog odmora, sunčanja i promjene okruženja, dok 115 ispitanika na more putuje radi zabave, više sadržaja i bolje promocije. Rezultati ispitanika prikazani su u *Grafikonu 7*.

Grafikon 7 Dokazivanje glavne hipoteze



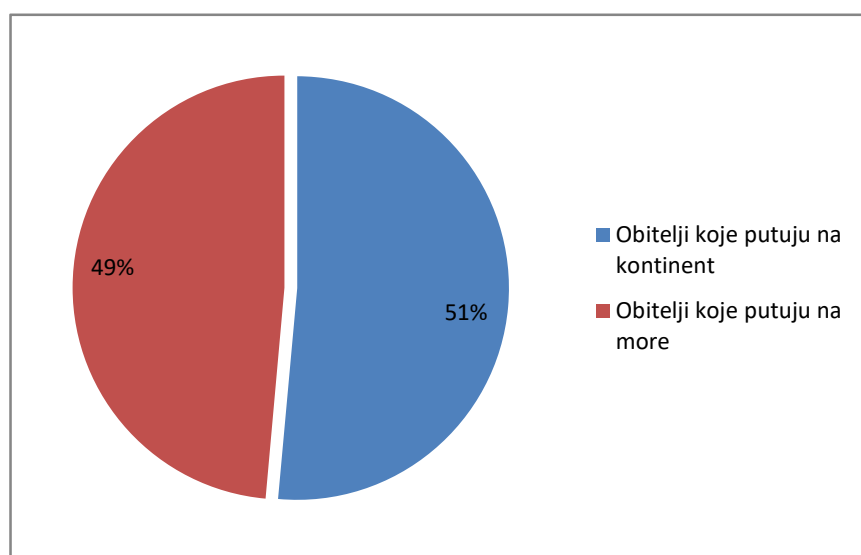
Izvor: Izrada autorice

*Grafikon 7* nam pokazuje odabire ispitanika kamo više putuju. Više ispitanika putuje na more što nastavlja trend sunce, more i pijesak, ali lagano kontinent počinje biti konkurencija obalnim destinacijama.

*H1: Obitelji više posjećuju kontinentalne destinacije*

Prva pomoćna hipoteza dokazat će se pomoću odgovora ispitanika kao i ostale postavljene hipoteze. Od ukupnih 404 ispitanika, 245 ispitanika izjasnilo se pod pitanjem „S kim putujete?“ da putuju s obitelji. Od 245 odgovora „obitelji“, pomoću analize i filtriranja odgovora, dobiveno je da 126 ispitanika koji putuju s obitelji putuju na kontinent, a najčešći odgovori su bili da putuju zbog upoznavanja krajolika, upoznavanja kulturnih i prirodnih ljepota, obrazovanja djece, financija, sigurnosti od pandemije Covid-19 i ostalih odgovora. Od preostalih 119 odgovora, ispitanici koji putuju s obitelji putuju na more zbog odmora, pijeska, mora, sunca i ostalih razloga. Odgovori ispitanika prikazani su u postotcima u *Grafikonu 8*. Zanimljivo je istaknuti da ispitanike koji su odgovorili da putuju sami, s prijateljima ili grupama ne zabrinjava mogućnost zaraze trenutnom pandemijom, dok one ispitanike koji su odgovorili da putuju s obitelji uvelike zabrinjava situacija s pandemijom i zbog nje radije biraju kontinent i kontinentalne turističke destinacije u kojima je manje turista i manja mogućnost zaraze.

Grafikon 8 Dokazivanje prve pomoćne hipoteze



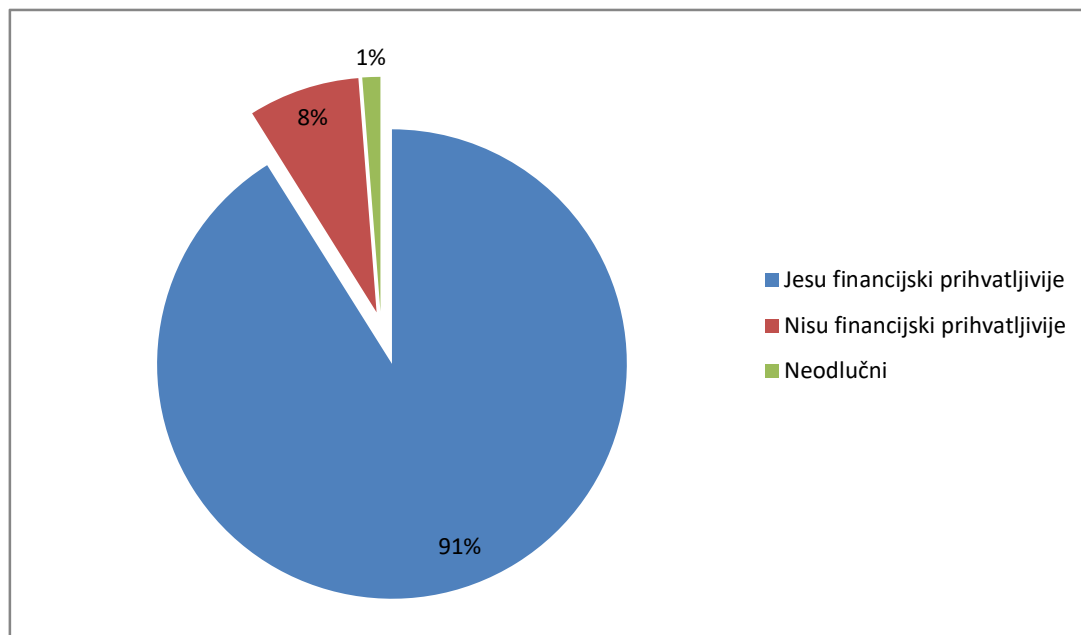
Izvor: Izrada autorice

U *Grafikonu 8* može se uočiti da kod ispitanika koji putuju na more s obitelji lagano prestaje trend sunce, more i pijesak. Obiteljima počinje biti važno što će vidjeti, naučiti i doživjeti na putovanju.

*H2: Kontinentalne destinacije financijski su prihvatljivije.*

Zadnje pitanje u istraživanju odnosilo se na mišljenje ispitanika o tome „Jesu li, prema njihovim iskustvima, kontinentalne destinacije financijski prihvatljivije od obalnih?“. Od ukupnih 404 odgovora, 368 ispitanika smatra da su kontinentalne turističke destinacije financijski prihvatljivije od obalnih turističkih destinacija, dok njih 31 smatra da nisu prihvatljivije. 5 ispitanika na tom pitanju je neodlučno, ali ti odgovori ne utječu na rezultate istraživanja. Svi brojčani podatci vezani za ovu hipotezu prikazani su u *Grafikonu 9*.

Grafikon 9 Dokazivanje druge pomoćne hipoteze



Izvor: Izrada autorice

*Grafikon 9* jasno pokazuje mišljenja i preferencije ispitanika. Još uvijek je trend da je kontinent financijski prihvatljiviji od obalnih destinacija, ali i dalje većina ispitanika putuje na more. Veliki utjecaj na to što i dalje putuju na more, a svjesni su da je kontinent financijski prihvatljiviji, ima i navika odlaska na more koja se stvara u ranim godinama i prenosi se s naraštaja na naraštaj.



Temeljem prikazanih rezultata može se zaključiti da je u glavnoj hipotezi veća posjećenost obalnih turističkih destinacija od kontinentalnih zato što su obalne destinacije promoviranije te nude više popratnih sadržaja koje privlače veći broj turista.

Glavnoj hipotezi dodane su dvije pomoćne hipoteze kako bi se točnije analizirali stavovi i mišljenja ispitanika vezanih uz obalne, ali i za ovaj rad bitnije, kontinentalne turističke destinacije.

Za prvu pomoćnu hipotezu, iz navedenih rezultata, vidljivo je da obitelji više vole putovati i istraživati kontinent i kontinentalne prirodne i kulturne vrednote od mora. Iz toga bi se trebala razviti bolja promocija sadržaja kontinentalnih turističkih destinacija za obitelji i djecu. Osim promocije trebala bi se unaprijediti i ponuda koja bi privukla što veći broj obitelji da putuju po kontinentu.

Rezultati za drugu hipotezu govore da su kontinentalne turističke destinacije financijski prihvatljivije od obalnih. Kontinentalne turističke destinacije, osobito na sjeverozapadu Hrvatske, trebale bi iskoristiti to što su financijski prihvatljivije i što više unaprijediti turističku ponudu, sadržaje i sve popratne usluge kako bi privukle što veći broj turista, a prvenstveno obitelji koje vole putovati po kontinentu. Sjeverozapadna Hrvatska nudi bezbroj skrivenih bisera na malom području koje je potrebno otkriti turistima jer bi se tako pokrenuo turizam i na kontinentu.

Zaključno, ovo istraživanje pomoglo bi turističkom razvitku kontinentalnih turističkih destinacija Hrvatske.

## 7. ZAKLJUČAK

Donedavni trend sunce, more i pijesak lagano se počeo mijenjati. Sve veći broj turista počeo je birati neistražene turističke destinacije koje se najčešće ne nalaze na moru, a na tu promjenu veliki utjecaj je imala i pandemija Covid-19.

Opisane regije i turističke destinacije odabrane su zato što nude pregršt ljepota, doživljaja, uspomena i jedinstvenosti, a turistima nisu toliko poznate. Hrvatski turizam temelji se samo na moru, a neistraženi kontinent nudi mogućnost da turizam u Hrvatskoj ne traje samo nekoliko mjeseci koliko traje ljetna sezona, nego da traje cijelu godinu.

Rezultati istraživanja i postavljene hipoteze dokazuju da je moguće osmisliti programe, sadržaje i aktivnosti koje bi privukle turiste na kontinent. Vidljivo je da obitelji koje putuju, radije putuju na kontinent nego na more i upravo bi na njih trebao biti fokus za razvitak kontinentalnog turizma. Osim toga, većina ispitanika je odabrala da su kontinentalne destinacije financijski prihvatljivije od obalnih te je to još jedan od razloga zašto treba razvijati kontinentalni turizam.

Svrha pisanja diplomskog rada na ovu tematiku je bila probuditi svijest i dokazati da se i na kontinentu može razviti i odvijati turizam. Dobiveni rezultati istraživanja govore da ispitanici s obiteljima više vole putovati na kontinent, da su kontinentalne destinacije financijski prihvatljivije od obalnih, ali i rezultati prikazuju da kontinent postaje konkurencija obalnim destinacijama. Svrha rada je postignuta pomoću dobivenih rezultata ispitanika. Rezultati su pokazali da ispitanici žele putovati i otkrivati kontinent, ali trenutno na kontinentu nije dovoljno razvijena turistička ponuda.

Najveći problem kod istraživanja bio je prikupljanje ispitanika. U ovo užurbano moderno vrijeme ljudi nemaju vremena za neke dodatne radnje izvan svog planiranog dana. S puno truda i napora ipak se prikupio veliki broj ispitanika koji su sa svojim mišljenjima, stavovima i navikama upotpunili istraživački dio ovog rada.

Promatrajući i analizirajući stanje hrvatskog turizma u ovom radu, može se zaključiti da će turisti uvijek putovati na našu jadransku obalu. Kruzeri će uvijek ulaziti u naše morske luke, avioni puni turista u zračne luke, ali s vremenom će ta brojka turista opadati. Lagano će doći do zasićenja i brojke će pasti, a tada će pasti i ekonomija. Domaći turisti, zbog navike, i dalje će putovati na Jadran, ali strani turisti će se okrenuti nekim novim obalnim destinacijama. Još

jedan od problema je niska plaća koju primaju radnici u uslužnom sektoru koji ovisi o turizmu. Zbog toga hrvatskoj ekonomiji ne ide u prilog što ovisi o turizmu jer kada dođe do globalnog problema turizam prvi staje. Potrebno je od nekoliko mjeseci sezone napraviti cjelogodišnju sezonu u kojoj bi se turistima ponudila cijela Hrvatska, a ne samo jedan mali dio. Potrebno je regulirati rad i plaće sezonskim radnicima kojih je svake godine sve manje i manje, a ono najvažnije, potrebno je ulagati i u druge gospodarske grane.

Osobe koje se s turizmom bave na kontinentu trebaju uložiti puno više novca, truda i vremena da privuku turiste. Na obali je bitno da je more što bliže boravištui odmah su svi kapaciteti puni, a nekada nisu ni potrebni dodatni sadržaji jer je dovoljno more. Na kontinentu su stvari drugačije. Da bi se razvio turizam na kontinentu treba proći puno vremena kako bi se na turističkom tržištu došlo do turista. Potrebno je razraditi ideju u priču, priču u realnost i realnost u nešto jedinstveno kako bi turisti uočili nešto novo na turističkom tržištu.

Ključ razvitka kontinentalnog turizma je bolja promocija trenutnih sadržaja koji se nude i razvitak dodatnih sadržaja koji bi upotpunili turističku sliku kontinenta.

## POPIS LITERATURE

### Knjige:

1. Bunjac, B. (2003). Pregled povijesti Međimurja. Čakovec: Povijesno društvo Međimurske županije.
2. Gržinić, J. (2019). UVOD U TURIZAM–povijest, razvoj, perspektive. Pula: Sveučilište Jurja Dobrile u Puli.
3. Markovec, S., (2008). Vučkovec– Geotermalne i mineralne vode Republike Hrvatske. Zagreb:Hrvatski geološki institut.
4. Pirjevec, B., Kesar, O., (2002). Počela turizma, Zagreb: Mikrorad i Ekonomski fakultet.
5. Roglić, J. (2006). Geografske regije Hrvatske i susjednih zemalja – geografske posebnosti i razvojni procesi/Sabrana djela- knjiga V., Zagreb: Školska knjiga.

### Internet izvori:

1. delhrv.ec.europa.eu/images/article/File/novo/Brosura\_VZ\_CK\_HR(17.5.2022.)
2. <https://potepuh.hr/upoznaj-medimurje/> (20.5.2022.)
3. [http://www.visitmedimurje.com/dozivi\\_medimurje-vise.asp?id=18&m=1&mm=02&kt=Priroda#.Yodup1TP29I](http://www.visitmedimurje.com/dozivi_medimurje-vise.asp?id=18&m=1&mm=02&kt=Priroda#.Yodup1TP29I) (20.5.2022.)
4. <https://www.visitmedimurje.com/manifestacije.asp?id=43&m=2&mm=11&kt=Manifestacije#.YoduiFTP29I> (20.5.2022.)
5. <https://www.turistickeprice.hr/maderkin-breg-raj-za-bicikliste-i-ljubitelje-aktivnog-odmora/> (20.5.2022.)
6. <https://vinarija-stampar.hr/maderkin-breg/> (20.5.2022.)
7. <https://cmrecnjak.hr/maderkin-breg/> (20.5.2022.)
8. <https://www.termesvetimartin.com/hr/lokacija/> (20.5.2022.)
9. [https://mmc.hr/starigrad\\_hr.html](https://mmc.hr/starigrad_hr.html) (20.5.2022.)
10. <https://www.varazdin.hr/gospodarstvo/> (23.5.2022.)
11. <https://www.varazdin.hr/povijest-gradski-grb/> (23.5.2022.)
12. <https://www.varazdin.hr/turizam/> (23.5.2022.)
13. <https://visitvarazdin.hr/sto-raditi/outdoor/> (23.5.2022.)
14. <https://visitvarazdin.hr/sto-vidjeti/stari-grad/> (23.5.2022.)
15. <http://www.varazdinske-toplice.hr/o-gradu/> (24.5.2022.)
16. <https://trakoscan.hr/povijest-2/> (24.5.2022.)

17. <https://www.trakoscan.hr/park-suma.html> (24.5.2022.)
18. <https://kckzz.hr/hr/zemljopisni-podaci> (25.5.2022.)
19. <http://tz-koprivnicko-krizevacka.hr/prirodna-bastina-podravine-i-prigorja/prirodna-raznolikost-podravine-i-prigorja/#> (25.5.2022.)
20. <http://tz-koprivnicko-krizevacka.hr/manifestacije-dogadanja/> (25.5.2022.)
21. <https://kalnik.hr/povijest/stari-grad-veliki-kalnik/> (25.5.2022.)
22. <https://www.hlebine.hr/index.php/opcina-hlebine/povijest> (25.5. 2022.)
23. <https://visitdjurdjevac.hr/durdevacki-peski/> (27.5.2022.)
24. <https://prirodahrvatske.com/2018/03/31/podravski-pijesci-hrvatska-sahara/> (27.5.2022.)
25. <https://www.enciklopedija.hr/Natuknica.aspx?ID=62763#poglavlje77200> (15.6.2022.)
26. <https://visitzagorje.hr/dogadanja/> (15.6.2022.)
27. <http://www.svetiste-mbb.hr/stranica/povijest> (15.6.2022.)
28. <https://www.marija-bistrica.hr/stranica/opce-informacije> (15.6.2022.)
29. <https://mkn.mhz.hr/hr/o-muzeju/arhitektura/> (15.6.2022.)
30. <https://mkn.mhz.hr/hr/o-muzeju/nalaziste/> (15.6.2022.)
31. <https://mkn.mhz.hr/hr/dogadjanja/dogadjanja/> (15.6.2022.)
32. <https://www.veliki-tabor.hr/o-muzeju/pregled/povijest> (15.6.2022.)
33. <https://www.veliki-tabor.hr/o-muzeju/pregled/legenda-o-veroniki-desinickoj> (15.6.2022.)
34. <https://popis2021.hr/> (15.6.2022.)

**POPIS PRILOGA**

Tablica 1 Dolasci turista od 1980. godine do 2015. godine (u 000) .....	11
Tablica 2 Statistički podatci turističkog prometa od 2016. do srpnja 2022. godine .....	12
Tablica 3 Broj stanovnika sjeverozapadne Hrvatske 2021. godine .....	13
Slika 1 Dio Mađerkinog brega (lijevo) i vidikovac na Mađerkinom bregu (desno).....	15
Slika 2Razmještaj Terma Sveti Martin.....	16
Slika 3 Stari grad Zrinskih s perivojem.....	17
Slika 4 Stari grad Varaždin.....	19
Slika 5 Izvor termalne vode i rimske iskopine u Varaždinskim Toplicama.....	20
Slika 6 Dvorac Trakošćan.....	21
Slika 7 Stari grad Veliki Kalnik.....	23
Slika 8 Najbolja slika naivne umjetnosti za 2021. godinu.....	24
Slika 9 Đurđevački pijesci - zaštićeno područje .....	25
Slika 10 Svetište Marija Bistrica.....	27
Slika 11 Prikaz krapinskog pračovjeka u Muzeju.....	28
Slika 12 Dvor Veliki Tabor .....	29
Grafikon 1 Osobe s kojima ispitanici najčešće putuju.....	30
Grafikon 2 Posjećenost turističkih destinacija Međimurja.....	32
Grafikon 3 Posjećenost turističkih destinacija Varaždina i okolice .....	33
Grafikon 4 Posjećenost turističkih destinacija Podravine i Prigorja .....	34
Grafikon 5 Posjećenost turističkih destinacija Zagorja .....	34
Grafikon 6 Glavni kriteriji kod odabira putovanja.....	36
Grafikon 7 Dokazivanje glavne hipoteze .....	37
Grafikon 8 Dokazivanje prve pomoćne hipoteze.....	38
Grafikon 9 Dokazivanje druge pomoćne hipoteze.....	39

**Anketni upitnik**

## Sociološka analiza turističkih destinacija sjeverozapadne Hrvatske

Poštovani,  
ovaj anketni upitnik provodi se s ciljem prikupljanja podataka za potrebe izrade završnog rada na temu "Sociološka analiza turističkih destinacija sjeverozapadne Hrvatske".  
Istraživanje provodi Marijana Trušćec, studentica na specijalističkom diplomskom stručnom studiju Menadžmenta turizma i sporta na Međimurskom veleučilištu u Čakovcu.

Anketni upitnik odnosi se na ispitanike iz Međimurske županije, Varaždinske županije, Koprivničko-križevačke županije, Krapinsko-zagorske županije, Zagrebačke županije i grada Zagreba.

Ovaj je upitnik u potpunosti anonimn te Vam je za njegovo ispunjavanje potrebno 5 minuta.

Unaprijed Vam se zahvaljujem na uloženom trudu i vremenu!

1. Spol? \*

Ženski

Muški

Ostalo: \_\_\_\_\_

2. Starosna dob? \*

18 - 25

26 - 35

36 - 45

46 - 55

više od 55

3. Razina stečenog obrazovanja? \*

NSS

SSS

VŠS

VSS

MR/DR

Ostalo: \_\_\_\_\_

4. Iz koje Županije dolazite? \*

5. S kim putujete? \*

- Partnerom/icom
- Obitelji
- Prijateljima
- Grupama
- Udrugama
- Sami
- Ostalo: \_\_\_\_\_

Istraživačka pitanja!

U ovom dijelu ankete pitanja se odnose na turističke destinacije sjeverozapadne Hrvatske.

U turističke destinacije sjeverozapadne Hrvatske smatraju se:

MEDIMURJE (Mađerkin breg, Terme Sveti Martin, Stari grad Zrinskih Čakovec),  
VARAŽDIN I OKOLICA (Stari grad Varaždin, Varaždinske Toplice, Trakošćan),  
PODRAVINA I PRIGORJE (Stari grad Veliki Kalnik, Hlebine, Đurđevački pijesci),  
ZAGORJE (Svetište u Mariji Bistrici, Muzej krapinskih neandertalaca, Dvor Veliki Tabor).



6. Koliko puta ste posjetili turističke destinacije Međimurja? \*

	Nijednom	Jednom	Dva i više puta
Mađerkin breg	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>
Terme Sveti Martin	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>
Stari grad Zrinskih Čakovec	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>

7. Koliko puta ste posjetili turističke destinacije Varaždina i okolice? \*

	Nijednom	Jednom	Dva i više puta
Stari grad Varaždin	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>
Varaždinske Toplice	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>
Trakošćan	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>

8. Koliko puta ste posjetili turističke destinacije Podravine i Prigorja? \*

	Nijednom	Jednom	Dva i više puta
Stari grad Veliki Kalnik	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>
Hlebine	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>
Đurđevački pijesci	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>

9. Koliko puta ste posjetili turističke destinacije Zagorja? \*

	Nijednom	Jednom	Dva i više puta
Svetište u Mariji Bistrici	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>
Muzej krapinskih neandertalaca	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>
Dvor Veliki Tabor	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>

10. Koji su Vaši motivi za posjet turističkih destinacija sjeverozapadne Hrvatske? \*

- Zabava
- Sport i rekreacija
- Kulturne znamenitosti
- Prirodne znamenitosti
- Odmor
- Boravak u prirodi
- Ostalo: \_\_\_\_\_

11. Koje turističke manifestacije Međimurja ste posjetili? \*

- Sajam cvijeća Prelog
- Ljeto u gradu Zrinskih
- Porcijunkulovo
- Advent u Čakovcu
- Nisam posjetio/la
- Ostalo: \_\_\_\_\_

12. Koje manifestacije Varaždina i okolice ste posjetili? \*

- Antunovo v Marofu
  - Špencirfest
  - Varaždinske barokne večeri
  - Dani Lepoglavske čipke
  - Nisam posjetio/la
  - Ostalo: \_\_\_\_\_
- 

13. Koje manifestacije Podravine i Prigorja ste posjetili? \*

- Renesansni festival
  - Picokijada
  - Križevačko veliko spravišće
  - Dan svetog Marka Križevčanina
  - Nisam posjetio/la
  - Ostalo: \_\_\_\_\_
- 

14. Koje manifestacije Zagorja ste posjetili? \*

- Ljeto u Krapini
- Stubica fest
- Seljačka buna Donja Stubica
- Dani Antuna Mihanovića Klanjec
- Nisam posjetio/la
- Ostalo: \_\_\_\_\_

15. Zašto posjećujete manifestacije? \*

Zabava

Nagovor

Provođenja vremena s obitelji

Dosada kod kuće

Interes za tradiciju

Ostalo: \_\_\_\_\_

16. Putujete li radije na more ili kontinent? Zašto? \*

Vaš odgovor \_\_\_\_\_

17. Koji je Vaš glavni kriterij odabira putovanja? \*

Financije

Atraktivnost destinacije

Pristupačnost destinacije

Sigurnost destinacije

Blizina destinacije

Ostalo: \_\_\_\_\_

18. Jesu li prema Vašim iskustvima kontinentalne destinacije financijski prihvatljivije od obalnih? \*

Jesu

Nisu

Ostalo: \_\_\_\_\_